

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА БЕЧЕЈ
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Број: III 022 – 106/2019
Дана: 13.12.2019. године
Б Е Ч Е Ј

На основу члана 45. став 2., а у вези са чланом 51. став 2. и члана 53. став 1. тачка 1. Статута општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј” број 5/2019) и члана 44. став 1. Пословника о раду Општинског већа општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј”, број 3/2009), Општинско веће општине Бечеј је на 188. седници, одржаној дана 13.12.2019. године донело

ЗАКЉУЧАК

Утврђује се предлог Одлуке о усвајању Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период од 2019 – 2021. године и упућује се на разматрање и усвајање Скупштини општине Бечеј.

За известиоца на седници Скупштине општине Бечеј поводом предлога одлуке из става 1. овог закључка одређује се Даниела Дорословачки, чланица Радне групе за израду Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј.

Начелница Одељења за послове Скупштине општине,
председника општине и Општинског већа

Дубравка Ковачев
Дубравка Ковачев

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Председавајућа седницом
заменица председника општине
Далила Дујаковић



Доставити:

1. Скупштини општине Бечеј
2. Известиоцу
3. архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА БЕЧЕЈ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ
Број:
Дана:
Б Е Ч Е Ј

ПРЕДЛОГ

На основу члана 34. став 1. тачка 6. Статута општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј“, број 5/2019), Скупштина општине Бечеј је, на _ седници одржаној _ године, донела

О Д Л У К У
о усвајању Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и
Ромкиња у општини Бечеј за период од 2019 – 2021. године

I

УСВАЈА СЕ Локални план акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период од 2019 – 2021. године, који је у прилогу ове Одлуке и чини њен саставни део.

II

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Бечеј“ .

Председник Скупштине општине
мр Ненад Томашевић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

ПРАВНИ ОСНОВ

Влада Републике Србије је на седници одржаној 3. марта 2016. године усвојила Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", бр. 26/2016). Роми су једна од најугроженијих друштвених група, те је циљ Владе Србије да, кроз удружени напор целог друштва, унапреди њихов положај како би се смањиле неједнакости које постоје између Рома и Ромкиња и остатка становништва. Стратегија је документ јавне политике који у периоду до 2025. године предвиђа интензивирање рада институција на националном и локалном нивоу на питањима социјалног укључивања Рома и Ромкиња и сузбијања њихове дискриминације, односно стварање услова за пун приступ остваривању људских права особа ромске националности.

Општина Бечеј је 27.06.2018. године потписала Споразум о сарадњи са СКГО који се односи на реализацију Компоненте 1 Програма - Успостављање/унапређење локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма за инклузију Рома, којим је општина Бечеј потврдила своју спремност за остваривање циљева Програма. Такође, чланом 34. став 1. тачка 6. Статута општине Бечеј регулисано је да скупштина општине доноси прописе и друге опште акте из надлежности општине.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Општина Бечеј је 27.6.2018. године потписала Споразум о сарадњи са СКГО који се односи на реализацију Компоненте 1 Програма - Успостављање/унапређење локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма за инклузију Рома, којим је општина Бечеј потврдила своју спремност за остваривање циљева Програма. Општина Бечеј је, у складу са препорукама Владе Републике Србије датим у Стратегији, у октобру 2018. године, покренула процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома имајући у виду постојања реалних потреба за истим, као и чињеницу да Бечеј до сада није имао ЛАП за унапређење положаја Рома и Ромкиња као и чињеницу социјалног положаја Рома/Ромкиња, са посебним освртом на чињеницу да су Ромкиње у посебно рањивој позицији и представљају најугроженију и најмаргинализовану групу у Србији.

Упркос помацима који су направљени у претходном периоду, оне и даље трпе вишеструке облике дискриминације. Патријархат, низак ниво образовања, лош социо-економски положај, насиље у породици и рани бракови су највећи проблеми који угрожавају безбедност Ромкиња..

Ослањајући се на Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", бр. 26/2016) коју је Влада Републике Србије је на седници одржаној 3. марта 2016. године усвојила ЛАП за инклузију Рома покрива пет приоритетних области: образовање, становање, запошљавање, здравље и социјалну заштиту.

Поред мера које треба предузети у оквиру пет приоритетних области, ЛАП предвиђа и обуке, размену најбољих пракси и саветодавну подршку ромској популацији.

Исто тако ЛАП предвиђа циљеве (општи и посебни). У њему су дефинисане активности/пројекти, носиоци активности, партнери, потребна финансијска средства и извори, као и показатељи (индикатори) за мерење успешности реализације планираних активности/пројеката

СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

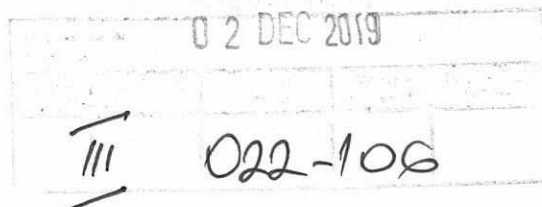
Укупна вредност овог Акционог плана за период од 2019-2021. године износи **106.542.000,00 динара**, од чега се из буџета општине Бечеј издваја **63.382.000,00 динара**, а из осталих извора (виших нивоа) **43.160.000,00 динара**.

ЛОКАЛНО КООРДИНАЦИОНО ТЕЛО ЗА
СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА

БРОЈ: I 011 - 170 / 2018 - 5

ДАНА: 26.11.2019.

БЕЧЕЈ



ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ
Трг ослобођења 2, Бечеј

МОЛБА

У име чланова ЛОКАЛНО КООРДИНАЦИОНО ТЕЛО ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА (ЛКТ), обраћам вам се са молбом да извршите увид у нацрт Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј, те упутите нацрт Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј на даљу процедуру.

Као известиоца пред Већем и Скупштином општине Бечеј делегирамо Даниелу Дорословачки, члана радне групе за израду ЛАП-а.

С поштовањем,

Игор Киш, Председник ЛКТ за
социјално укључивање Рома и Ромкиња

Прилог:

1. Нацрт ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј
2. Извод из записника са састанка ЛКТ-а

ЛОКАЛНО КООРДИНАЦИОНО ТЕЛО ЗА
СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА
ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ
БРОЈ: 5011-170/2018-4
ДАНА: 16.09.2019.
Б Е Ч Е Ј

ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА

Са IV састанка Локалног координационог тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј (ЛКТ) одржаног 16.09.2019. године у малој сали општине Бечеј, са почетком у 11 часова.

Присутни:

1. Киш Игор, председник ЛКТ, члан општинског већа задуженом за подручје социјалне заштите и европских фондова;
2. Татјана Митић, директор предшколске установе „Лабуд Пејовић“ Бечеј, члан;
3. Светлана Ташковић, председник Актива директора основних и средњих школа општине Бечеј, члан;
4. Косана Нешић, директор Дома здравља Бечеј, члан;
5. Андор Кормањош,
6. Ивона Божовић, директор Центра за социјални рад Бечеј, члан;
7. Здравко Петровић, директор Градског позоришта Бечеј, члан;
8. Слободан Јововић, начелник Полицијске станице у Бечеју, члан;
9. Жељко Плавшић, директор ЈП „Комуналац“, члан;
10. Золтан Фејеш, директор д.о.о. Потисје Бечеј, члан;
11. Зоран Грбић, директор ЈП „Водоканал“ Бечеј, члан;
12. Вуковић Дејан, директор ЈП „Топлана“ Бечеј, члан;
13. Александар Ђекић, извршни директор Бечејског удружења младих, члан;
14. Добрила Ђин, Координатор Канцеларије за Роме, члан;
15. Дијана, Координатор Канцеларије за младе, члан;
16. Даниела Дорословачки, члан радне групе за израду ЛАП-а за Роме и Ромкиње;

Констатује се да постоји кворум за рад и одлучивање.

Усвојен је следећи

ДНЕВНИ РЕД:

1. Разматрање захтева упућеног од стране радне групе за израду ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Рокиња општине Бечеј;
2. Разно.

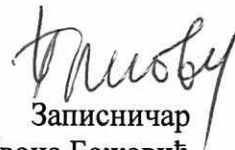
По првој тачки Дневног реда председник ЛКТ упознао је присутне чланове са молбом која је упућена од стране Радне групе за израду ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј, а која се односи на процену предлога ЛАП-а. На састанку су присуствовали и чланови радне групе: Даниела Дорословачки, Добрила Ђин и Ивона Божовић, које су представиле процедуру израде ЛАП-а,

проблеме и препреке са којим су се сусретали чланови радне групе приликом израде предлога, садржај ЛАП-а са циљевима, као и резултате окончане јавне расправе о предлогу ЛАП-а. Чланови ЛКТ једногласно су се сложили да одобравају предлог ЛАП-а и да се он као такав упути на даљу процедуру, како би био дат на усвајање Скупштини општине Бечеј. Чланови ЛКТ једногласно су се сложили да као известилац пред општинским већем и Скупштином општине Бечеј буде Даниела Дорословачки, члан радне групе за израду ЛАП-а за Роме и Ромкиње општине Бечеј.

Како није било додатних питања и дискусије, састанак је завршен у 12.10 часова.



Председник ЛКТ
За социјално укључивање Рома и Ромкиња
Игор Киш



Записничар
Ивона Божовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА БЕЧЕЈ
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: II 02-157/2018
Дана: 07.11.2018. године
Б Е Ч Е Ј

На основу члана 52. став 1. тачка 17. Статута општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј“ број 2/2014 - пречишћен текст, 14/2015 и 20/2016), Председник општине Бечеј је дана 07.11.2018. године, донео следеће

РЕШЕЊЕ
о образовању Радне групе за израду Локалног
акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј

I

Образује се Радна група за израду Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња општине Бечеј општине Бечеј (у даљем тексту: Радна група) у саставу:

1. Ивона Божовић, директорка Центра за социјални рад Бечеј - председница Радне групе,
2. Николина Лакић, медицинска сестра-васпитач у Дневном боравку Центра за социјални рад Бечеј, члан,
3. Даниела Дорословачки, распоређена на пословима урбанизма у Одељењу за урбанизам грађевинарство, комуналне послове, саобраћај и инспекцијски надзор, члан,
4. Душица Давидов, начелница Одељења за имовинско-правне послове општинске управе Бечеј, члан,
5. Татјана Крстић, запослена у Одељењу за финансије општинске управе Бечеј, члан,
6. Добрила Ћин, координаторка за ромска питања општине Бечеј, члан,
7. Драган Бановић, главни техничар Дома здравља Бечеј, члан,
8. Светлана Ташковић, Председник актива директора општине Бечеј, члан,
9. Маја Радошевић, психолог у Техничкој школи Бечеј, члан,
10. Сања Биро, директорка ОШ „Север Ђуркић“ Бечеј, члан,
11. Татјана Митић, директорка ПУ „Лабуд Пејовић“ Бечеј, члан,
12. Силвија Субаков, психолог у ПУ „Лабуд Пејовић“ Бечеј, члан,
13. Андор Кормањош, саветник за запошљавање у Националној служби за запошљавање филијала Бечеј, члан,
14. Мирјана Чоти, педагошки асистент у општини Бечеј, члан,
15. Душан Иветић, кустос, етнолог у Градском музеју Бечеј, члан,
16. Срђан Живић, полицијски службеник у ПС Бечеј, члан.

II

Задатак Радне групе је да у складу са Националном стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 – 2025 године, прикупи податке потребне за анализу стања у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња у општини Бечеј, припреми израду нацрта Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња са дефинисаним приоритетима за његово

спровођење, спроведе о томе јавну расправу и након тога документ достави Општинском већу општине Бечеј ради утврђивања предлога и достављања Скупштини општине Бечеј на усвајање.

III

Са извршењем задатка из става II овог Решења Радној групи престаје мандат.

IV

Ово Решење објавити у „Службеном листу општине Бечеј“.

Образложење

На основу садржине Националне стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, а полазећи од стручности и искуства лица која својим радом и ангажовањем могу допринети у изради Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј, председник општине донео је одлуку као у диспозитиву овог Решења.

Даниела Дорословачки *Дорословачки Даниела*
Распоређена на пословима урбанизма

Ивона Божовић *Божовић*
Директорка Центра за социјални рад

На захтев заменика председника општине Далиле Дујаковић,
а по упутству и добијеним подацима од
Даниеле Дорословачки, запослене у Општинској управи Бечеј
и Ивоне Божовић, Директорице Центра за социјални рад Бечеј,
решење израдила:

Ксенија Гложански
Ксенија Гложански

Председник општине

Драган Тошић
Драган Тошић

Доставити:

1. Свим именованим лицима
2. архиви

На основу члана 44. став 1. тачка 5. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018), члана 16. Став 1. Тачка 34 и члана 54. став 1. тачка 17. Статута општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј“, број 2/2014-пречишћен текст, 14/2015 и 20/2016) и члана 3. Одлуке о образовању Мобилне јединице за социјално укључивање Рома и Ромкиња, председник општине Бечеј доноси

РЕШЕЊЕ
О ИМЕНОВАЊУ ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА МОБИЛНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЗА
СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА

I

Именују се чланови и заменици чланова Мобилне јединице за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: Мобилни тим):

Добрила Ђин, координатор за ромска питања у Општинској управи општине Бечеј, члан, - нема заменика

здравствена медијаторка;

Мирјана Чоти, педагошки асистент; нема заменика

Ивона Божовић, директорка Центра за социјални рад Бечеј-координатор Мобилног тима

- Николина Лакић, медицинска сестра – васпитач и Дневном боравку у Центру за социјални рад Бечеј -заменик члана,

Косана Нешић, директорка Дом здравља Бечеј, члан;

-Драган Бановић, главни техничар Дома здравља Бечеј, заменик члана;

Андор Кормањош, саветник за запошљавање Националне службе за запошљавање филијала у Бечеју, члан;

-Драган Ковачев,члан Општинског већа општине Бечеј задужен за област привреде и заштите животне средине, заменик члана;

Даниела Дорословачки, распоређена на пословима урбанизма, одељења за урбанизам грађевинарство, комуналне послове, саобраћај и инспекцијски надзор, члан;

-Душица Давидов, начелница Одељења за имовинско-правне послове, заменик члана;

Светлана Ташковић,председник актива директора Општине Бечеј и директорка Техничке школе у Бечеју, члан;

-Маја Радошевић,психолог у Техничкој школи Бечеј, заменик члана;

Татјана Митић, директорка Предшколске установе „Лабуд Пејовић“ Бечеј, члан;

-Силвиа Субаков, психолог у Предшколској установи „Лабуд Пејовић“ Бечеј, заменик члана.

II

Ово решење објавити у Службеном листу општине Бечеј.

Ово решење доставља се: председнику општине Бечеј, именованим члановима и заменицима чланова и Архиви.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број решења: II 05-156/2018
Датум: 08.11.2018.
БЕЧЕЈ

Председник општине



Даниела Дорословачки *Дорословачки Даниела*
Распоређена на пословима урбанизма

Ивона Божовић *Божовић*
Директорка Центра за социјални рад

На захтев заменика председника општине Далиле Дујаковић,
а по упутству и подацима добијеним од
Даниеле Дорословачки, запослене у Општинској управи
и Ивоне Божовић, Директорице Центра за социјални рад Бечеј,
модел решења попунила:

Ксенија Гложански
Ксенија Гложански

На основу члана 20. став 1. тачка 10., члана 36. став 1 и члана 78. став 1. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018), члана 16. став 1. тачка 34. и члана 31. став 1. тачка 24. Статута општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј“, бр. 2/2014 – пречишћен текст, 14/2015 и 20/2016), члана 62. став 1. Пословника Скупштине општине Бечеј („Службени лист општине Бечеј“ бр. 6/2013, 4/2014 и 15/2014), Скупштина општине Бечеј на XL седници одржаној дана 26. децембра 2018. године доноси

О Д Л У К У

О ОБРАЗОВАЊУ ЛОКАЛНОГ КООРДИНАЦИОНОГ ТЕЛА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА

Предмет одлуке

Члан 1.

Образује се Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: Координационо тело), као мулти-секторско тело, у циљу координисаног спровођења мера јавне политике усмерених на побољшање положаја Рома и Ромкиња који бораве на територији општине/града, а посебно израде и координације и надзора над спровођењем локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња.

Координационо тело образује се као посебно радно тело Скупштине општине.

Овом одлуком уређују се састав, задаци, начин функционисања и средства за рад Координационог тела.

Састав Координационог тела

Члан 2.

Координационо тело чине:

- 1) Члан Општинског већа задужен за подручје социјалне заштите и европских фондова, председник;
- 2) председник Актива директора основних и средњих школа општине Бечеј, члан;
- 3) Директор Предшколске установе "Лабуд Пејовић" Бечеј, члан; ✓
- 4) Директор Дома здравља Бечеј, члан;
- 5) Директор Филијале Националне службе за запошљавање Бечеј- испостава Бечеј, члан; ✓
- 5) Директор Центра за социјални рад Бечеј, члан; ✓
- 7) Директор Градског позоришта Бечеј, члан;
- 3) Начелник Полицијске станице у Бечеју, члан;
- 9) Директор ЈП "Водоканал" Бечеј, члан; ✓
- 10) Директор ЈП "Топлана" Бечеј, члан;
- 11) Директор ЈП "Комуналац" Бечеј члан;
- 12) Директор д.о.о. Потисје Бечеј, члан,
- 13) Извршни директор Бечејског удружења младих, члан;
- 14) Координатор Канцеларије за Роме, члан,
- 15) Координатор Канцеларије за младе, члан.

Задаци Координационог тела

Члан 3.

Координационо тело планира и надзире спровођење мера јавне политике из различитих области које су усмерене на социјално укључивање Рома и Ромкиња, а посебно:

- 1) дефинише кључне приоритете за деловање у локалној заједници у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња кроз израду односно унапређење локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња;
- 2) разматра оперативне планове активности и извештаје Мобилне јединице за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: Мобилни тим);

- 3) припрема предлоге надлежним органима, организацијама и установама за опредељивање финансијских средстава за финансирање активности Мобилног тима и других активности у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња;
- 4) сарађује са другим релевантним органима и телима за реализацију и праћење националне стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња и локалног акционог плана, а посебно са Националним саветом ромске националне мањине; Повереником за заштиту равноправности, Заштитником грађана, Социо-економским саветом, Саветом за јавно здравље, Саветом за запошљавање и Саветом за међунационалне односе;
- 5) предузима и друге активности неопходне за остваривање наведених задатака.

Функционисање Координационог тела

Члан 4.

Координационим телом председава председник – члан Општинског већа задужен за подручје социјалне заштите и европских фондова.

Члан Општинског већа задужен за подручје социјалне заштите и европских фондова сазива седнице Координационог тела, а у случају његове спречености, други члан Координационог тела, које он овласти да га замењује.

Координационо тело одржава седнице најмање једном у три месеца.

У случају спречености члана Координационог тела седници може присуствовати лице које он овласти да га замењује на тој седници.

Стручну подршку Координационом телу пружа Општинска управа.

Координационо тело има секретара из реда запослених у Општинској управи.

На седнице Координационог тела по потреби се позивају чланови Мобилног тима и координатор за локално акционо планирање, а могу се позивати и стручњаци и представници других органа, установа или организација ако је то потребно ради информисања чланова Координационог тела о одређеном питању.

Средства за рад

Члан 5.

Средства за рад Координационог тела обезбеђује Општина Бечеј.

Чланови Координационог тела не примају посебну накнаду за рад у Координационом телу.

Конститутивна седница Координационог тела

Члан 6.

Конститутивна седница Координационог тела одржаће се у року од месец дана од ступања на снагу ове одлуке.

Ступање на снагу

Члан 7.

Ова одлука се објављује у "Службеном листу општине Бечеј" и ступа на снагу осмог дана о дана објављивања.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Бечеј
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БЕЧЕЈ
Број: I 011-170/2018
Дана: 26.12.2018.



ОПШТИНА БЕЧЕЈ



**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СОЦИЈАЛНО
УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У
ОПШТИНИ БЕЧЕЈ
ЗА ПЕРИОД 2019 – 2021. ГОДИНЕ**

Бечеј, јун 2019. године

САДРЖАЈ

| | | |
|----------|--|-----------|
| 1 | ПОЗДРАВНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ | 3 |
| 2 | УВОД | 4 |
| 3 | СТРАТЕШКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ | 8 |
| 3.1 | Локалне стратегије | 8 |
| 3.2 | Институционални оквир на локалном нивоу | 8 |
| 4 | ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ БЕЧЕЈ | 10 |
| 4.1 | Географски подаци | 11 |
| 4.2 | Историјски подаци | 11 |
| 4.3 | Демографски подаци | 11 |
| 4.3.1 | Анализа кретања становништва | 12 |
| 4.4 | Општи подаци о Ромима | 13 |
| 4.4.1 | Образовање | 14 |
| 4.4.2 | Регистрована незапосленост | 15 |
| 4.4.3 | Становање | 18 |
| 4.4.4 | Здравствена заштита | 18 |
| 4.4.5 | Социјална заштита | 18 |
| 4.5 | Политике и праксе локалне управе и локалних институција | 19 |
| 4.5.1 | Образовање | 19 |
| 4.5.2 | Становање | 22 |
| 4.5.3 | Запошљавање | 22 |
| 4.5.4 | Социјална заштита | 24 |
| 4.5.5 | Пројектне иницијативе на локалном нивоу | 25 |
| 4.6 | SWOT анализа | 28 |
| 4.6.1 | Образовање | 28 |
| 4.6.2 | Запошљавање | 29 |
| 4.6.3 | Становање | 29 |
| 4.6.4 | Здравље | 30 |
| 4.6.5 | Социјална заштита | 30 |
| 5 | ЦИЉЕВИ И МЕРЕ | 32 |
| 6 | АКЦИОНИ ПЛАН | 34 |
| 7 | ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА | 43 |
| 8 | ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ | 51 |

| | | |
|----|------------------|----|
| 9 | ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА | 60 |
| 10 | ПРИЛОЗИ | 61 |

1 ПОЗДРАВНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Поштовани суграђани,

Када говоримо о општини Бечеј као мултикултуралној и мултиконфесионалној средини, веома је важно нагласити да локална самоуправа, пре свега, има обавезу да обезбеди све потребне механизме у стварању једнаких услова и могућности унапређења квалитета живота свих грађана у нашој локалној заједници. Не смемо заборавити да су сва људска бића рођена слободна и једнака са потенцијалом да конструктивно доприносе развоју и добробити друштва, као и да су све особе једнаке и имају једнако право на заштиту од стране земље у којој живе.

Због тога је основни разлог за доношење Локалног акционог плана за Роме општине Бечеј стварање услова за њихову социјалну укљученост – смањење сиромаштва и сузбијање дискриминације Рома и Ромкиња, односно стварање услова за пун приступ остваривању људских права лица ромске националности на територији општине Бечеј.

Радна група креирала је документ који почива на реалним основама, одбацује преамбициозне циљеве, предвиђа правце, приоритете, активности, динамику и ресурсе неопходне за даље унапређење положаја Рома на територији општине Бечеј и представља програмски документ значајног сегмента локалне заједнице који мора бити изнад парцијалних и страначких интереса.

Наша је обавеза и дужност да уложимо максимални рад, професионализам и ентузијазам да, кроз реализацију овог акционог плана, конкретизујемо визију унапређења положаја Рома и Ромкиња и тиме омогућимо њихову квалитетнију и потпунију интеграцију у савремене токове друштва.

С поштовањем,

Драган Тошић
председник општине Бечеј

2 УВОД

Влада Републике Србије је на седници одржаној 3. марта 2016. године усвојила Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године ("Службени гласник РС", бр. 26/2016). Роми су једна од најугроженијих друштвених група, те је циљ Владе Србије да, кроз удружени напор целог друштва, унапреди њихов положај како би се смањиле неједнакости које постоје између Рома и Ромкиња и остатка становништва. Стратегија је документ јавне политике који у периоду до 2025. године предвиђа интензивирање рада институција на националном и локалном нивоу на питањима социјалног укључивања Рома и Ромкиња и сузбијања њихове дискриминације, односно стварање услова за пун приступ остваривању људских права особа ромске националности. Ромкиње су у посебно рањивој позицији и представљају најугроженију и најмаргинализовану групу у Србији. Упркос помацама који су направљени у претходном периоду, оне и даље трпе вишеструке облике дискриминације. Патријархат, низак ниво образовања, лош социо-економски положај, насиље у породици и рани бракови су највећи проблеми који угрожавају безбедност Ромкиња. Стратегија покрива пет приоритетних области: образовање, становање, запошљавање, здравље и социјалну заштиту.

Локалне самоуправе располажу механизмима на основу којих могу да управљају и спроводе инклузивне јавне политике, а осим тога Закон о локалној самоуправи их обавезује да се старају о остваривању људских и мањинских права. Овакво усмерење стратешких мера омогућава праћење остваривања права Рома и Ромкиња и напредак у вези са применом инклузивних политика најпре у локалној заједници, а потом и широј заједници. На основу непосредних података и информација, локалне самоуправе могу да унапреде инструменте и механизме помоћу којих је могуће елиминисати узроке отежаног приступа правима и структурног сиромаштва Рома и Ромкиња. С тим циљем, Влада путем Стратегије истиче потребу да локалне самоуправе припремају и усвајају локалне акционе планове, усклађене са реалним, општим и локалним економским и социјалним развојем, да се обучавају стручни тимови у локалној самоуправи који би били способни да припреме, спроводе и управљају локалном стратегијом социјалног укључивања Рома и Ромкиња, и да локалне самоуправе обезбеде средства у локалним буџетима за спровођење социјалног укључивања Рома и Ромкиња и осигурају доследно утврђивање одговорности за спровођење дефинисаних мера.

Општина Бечеј приступила је изради Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња града Бечеја (ЛАП) у циљу оснаживања стратешких, институционалних и финансијских механизма за социјално укључивање Рома и Ромкиња као и унапређења услова становања, запошљавања, социјалне заштите, здравља и образовања Рома и Ромкиња на територији општине Бечеј.

Локални акциони план је израђен у оквиру Програма ИПА 2016 "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" (Програм) који финансира Европска унија, а спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО), док је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања главно корисничко министарство.

Програм има за циљ унапређење и оснаживање локалних заједница за укључивање Рома и Ромкиња. Општи циљ Програма је подршка текућем процесу побољшања социо-економског положаја ромске популације у локалним заједницама и спровођење приоритетних стратешких мера у Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025. године.

Израда овог ЛАПa подржана је у оквиру Компоненте 1 Програма: Успостављање/унапређење локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма, чији је циљ да пружи свеобухватну подршку ЈЛС у унапређењу/развоју ЛАП за инклузију Рома, успостављању и функционисању локалних мултисекторских координационих тела и мобилних тимова за инклузију Рома. Поред тога, у оквиру ове компоненте биће пружене обуке, размена најбољих пракси и саветодавна подршка свим локалним самоуправама са ромском популацијом.

Општина Бечеј је 27.6.2018. године потписала Споразум о сарадњи са СКГО који се односи на реализацију Компоненте 1 Програма - Успостављање/унапређење локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма за инклузију Рома, којим је општина Бечеј потврдила своју спремност за остваривање циљева Програма. Општина Бечеј је, у складу са препорукама Владе Републике Србије датим у Стратегији, у октобру 2018. године, покренула процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома имајући у виду постојање реалних потреба за истим, као и чињеницу да Бечеј до сада није имао ЛАП за унапређење положаја Рома и Ромкиња.

Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период од 2019. до 2021. године представља документ који је иницирало Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту ЛКТ), док је процес израде ЛАП-а координирала и спровела Радна група за израду ЛАП-а за унапређивање положаја Рома и Ромкиња.

У општини Бечеј 26.12.2018. године образовано је Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: ЛКТ), чији чланови су представници општине Бечеј, и то:

1. Члан Општинског већа задужен за подручје социјалне заштите и европских фондова, председник;
2. Директор Предшколске установе «Лабуд Пејовић» Бечеј, члан;
3. Председник Актива директора основних и средњих школа општине Бечеј, члан;
4. Директор Дома здравља Бечеј, члан;
5. Директор Филијале Националне службе за запошљавање Бечеј-испостава Бечеј, члан;
6. Директор Центра за социјални рад Бечеј, члан;
7. Директор Градског позоришта Бечеј, члан;
8. Начелник Полицијске станице у Бечеју, члан;
9. Директор ЈП «Комуналац» Бечеј, члан;
10. Директор ЈП «Водоканал» Бечеј, члан;
11. Директор ЈП «Топлана» Бечеј, члан;
12. Директор д.о.о. Потисје Бечеј, члан;
13. Извршни директор Бечејског удружења младих, члан;
14. Координатор Канцеларије за Роме, члан;
15. Координатор Канцеларије за младе, члан.

Такође, образована је и Мобилна јединица за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу (у даљем тексту: Мобилна јединица), коју чине:

1. Координатор Канцеларије за Роме у Општинској управи Бечеј;
2. Центар за социјални рад Бечеј;
3. Дом здравља Бечеј;

4. Филијала Националне службе за запошљавање Бечеј;
5. Одељење за урбанизам, грађевинарство, комуналне послове, саобраћај и инспекцијски надзор;
6. Предшколска установа «Лабуд Пејовић» Бечеј;
7. Школа на територији општине Бечеј;
8. здравствена медијаторка ангажована на територији општине Бечеј¹;
9. Педагошки асистент ангажован на територији општине Бечеј.

У раду Мобилне јединице учествују представници локалне самоуправе Даниела Дорословачки, Душица Давидов, члан Општинског већа Драган Ковачев, представници Центра за социјални рад Ивона Божовић, Николина Лакић, Дома здравља Косана Нешић, Драган Бановић, Националне службе за запошљавање – филијале Бечеј Андор Кормањош, предшколске установе Татјана Митић, Силвија Субаков, средње техничке школе Маја Радошевић, Светлана Ташковић, Добрила Ђин, ромски координатор и педагошки асистент - Мирјана Чоти. Чланови мобилних јединица су запослени у поменутиим установама и раде на пословима који су у вези са остваривањем права Рома и Ромкиња.

Мобилна јединица подстиче директно примењивање стратешких мера у органима и установама; обилази ромска насеља на основу утврђеног плана; сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и организацијама цивилног друштва; обавештава органе јавне управе о проблемима у вези са применом стратешких мера; припрема иницијативе и пројекте којима се осигурава сарадња локалних организација и партнера у процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња; прикупља податке о остваривању стратешких мера.

Током израде овог документа спроведени су следећи кораци: припремљена је ситуациона анализа са SWOT анализама за пет области: становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита, утврђени су општи циљ и посебни циљеви за приоритетне области, идентификоване су мере и активности који доприносе остварењу утврђених циљева, а такође, за сваку од активности утврђени су и носиоци активности и партнери, временски оквир, потребна финансијска средства по изворима, циљ, индикатори са базним и циљним вредностима и извор верификације.

Одржани су следећи састанци, радионице и догађаји:

- Уводна једнодневна радионица – одржана је 24.10.2018. године на којој је присуствовало 8 учесника (чланова МЈ и ЛКТ) – током које је усаглашена методологија за израду ЛАП-а и договорен временски оквир и план активности;
- Дводневна радионица за развој ситуационе анализе са SWOT анализом, која је одржана 15. и 16. 11. 2018. године и којој су током другог дана присуствовали и чланови тј представници и представнице ромске заједнице из Бечеја (укупно 21 учесник/ца). На овој радионици урађене су SWOT анализе за пет области: становање, образовање, запошљавање, здравље и социјална заштита. Идентификоване су

¹ На територији општине Бечеј у тренутку усвајања овог документа није ангажована здравствена медијаторка, али је општина Бечеј изразила потребу за ангажовањем исте. Очекује се да Министарство здравља РС у најскоријем року ангажује здравствену медијаторку.

приоритетне области за општину Бечеј и приоритети за сваку од области. Дате су сугестије и коментари од стране ромске заједнице и исте уврштене у анализу;

- Једнодневна радионица за дефинисање општег циља, посебних циљева и мера – одржана је 05.12.2018. године, на њој је присуствовало 12 учесника укључујући и представнике Одељења за финансије општине ради упознавања са даљим корацима у процесу опредељивања финансијских средстава за спровођење ЛАП-а у општини Бечеј.
- Дводневна радионица за израду предлога нацрта ЛАП-а одржана је 11. и 12. 02. 2019. године и њој је присуствовало 10 учесника. На овој радионици дефинисане су активности за утврђене циљеве и мере, и за сваку од активности утврђени су: носилац и партнери, временски оквир, потребна финансијска средства по изворима финансирања, индикатори са базним и циљним вредностима и извор верификације;
- Консултације са фокус групом одржане су 20.02.2019. године, на којој је присуствовало 14 учесника, и то: представника ромске заједнице и ромских НВО које су активне на подручју општине Бечеј. Током ових консултација идентификоване су додатне мере као и активности који су део дефинисаних мера, а који могу допринети остварењу посебних циљева;
- Јавна расправа (презентација ЛАП-а) – одржана је и на њој је било присутноучесника.

Процес израде ЛАП-а подразумевао је тзв. “партиципативни приступ”. У изради ЛАП учествовали су представници јавног и цивилног сектора, као и представници ромских удружења, педагошки асистент, координатор за ромска питања, као и други представници ромске заједнице.

Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период 2019-2021. године усвојен је од стране општине Бечеј.....

3 СТРАТЕШКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

3.1 Локалне стратегије

Тренутно важеће (усвојене) стратегије/локални акциони планови општине Бечеј су:

- Акциони план општине Бечеј за унапређење положаја жена и родне равноправности за период од 2018 – 2022. године
- Локални акциони план за децу
- Локални акциони план за младе 2018.-2021.
- Локални акциони план запошљавања општине Бечеј 2018.

Стратегија одрживог развоја општине Бечеј може се сматрати кровним документом. У оквиру њега поједини циљеви и мере социјалне заштите односе се на Роме, као и мере које се тичу запошљавања теже запошљиве категорије становништва (иако није таксативно наведено, ове мере углавном се односе на запошљавање Рома).

Поред тога, ЛАП за децу општине Бечеј предвиђа реализацију мера за побољшање услова за развој и образовање сиромашне и социјално искључене деце у оквиру којих између осталог предвиђа мере за смањење осипања ромске деце из система образовања, као и мера за повећање обухвата ромске деце у систему образовања.

Додатно, ЛАП-у за запошљавање општине Бечеј 2018 предвиђа мере за теже запошљиве категорије у оквиру којих иако третира Роме, нема експлицитно наведено које су то мере.

Општина Бечеј у претходном периоду није развијала нити примењивала стратегију/акциони план који се односи на инклузију Рома.

3.2 Институционални оквир на локалном нивоу

У општини Бечеј именована је координаторка за ромска питања. Ангажована је по уговору о делу. Ово радно место није систематизовано у Правилнику о организацији и систематизацији радних места у органима и службама општине Бечеј.

Формирани су Савет за међунационалне односе, Савет/Комисија за родну равноправност и Савет за здравље. Чланица свих ових савета, као представница ромске припадности је координаторка за ромска питања, Добрила Ђин. Она је такође чланица Радног тела за израду ЛАП-а за децу у општини Бечеј.

Такође, образовано је Локално координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: ЛКТ), чији чланови су:

1. Члан Општинског већа задужен за подручје социјалне заштите и европских фондова, председник;
2. Директор Предшколске установе «Лабуд Пејовић» Бечеј, члан;
3. Председник Актива директора основних и средњих школа општине Бечеј, члан;
4. Директор Дома здравља Бечеј, члан;
5. Директор Филијале Националне службе за запошљавање Бечеј-испостава Бечеј, члан;

6. Директор Центра за социјални рад Бечеј, члан;
7. Директор Градског позоришта Бечеј, члан;
8. Начелник Полицијске станице у Бечеју, члан;
9. Директор ЈП «Комуналац» Бечеј, члан;
10. Директор ЈП «Водоканал» Бечеј, члан;
11. Директор ЈП «Топлана» Бечеј, члан;
12. Директор д.о.о. Потисје Бечеј, члан;
13. Председник Бечејског удружења младих, члан;
14. Координатор Канцеларије за Роме, члан;
15. Координатор Канцеларије за младе, члан.

Такође, основана је и Мобилна јединица за социјално укључивање Рома и Ромкиња на локалном нивоу (у даљем тексту: Мобилна јединица). У раду Мобилне јединице учествују

1. Координатор Канцеларије за Роме у Општинској управи Бечеј;
2. Центар за социјални рад Бечеј;
3. Дом здравља Бечеј;
4. Филијала Националне службе за запошљавање Бечеј;
5. Одељење за урбанизам, грађевинарство, комуналне послове, саобраћај и инспекцијски надзор;
6. Предшколска установа «Лабуд Пејовић» Бечеј;
7. Школа на територији општине Бечеј;
8. Здравствена медијаторка ангажована на територији општине Бечеј;
9. Педагошки асистент ангажован на територији општине Бечеј.

Чланови Мобилне јединице су запослени у поменутим установама и раде на пословима који су у вези са остваривањем права Рома и Ромкиња.

Поред наведених организација/институција/установа чији представници су укључени у рад ЛКТ/Мобилне јединице, у процес социјалног укључивања Рома и Ромкиња били су укључени представници НВО «Ђина», а потребно је укључити и следеће представнике јавног, приватног и цивилног сектора: Канцеларије за младе општине Бечеј, Удружење грађана «Друштво пријатеља деце», «Потисје» Бечеј Д.О.О., као и представнике медија.

На подручју општине Бечеј функционише једна предшколска установа са одговарајућим бројем васпитних група и 6 основних школа. До сада су на подручју општине Бечеј ангажована два педагошка асистента и постоји потреба за ангажовањем педагошких асистената у следећим установама: ШОСО «Братство», ОШ Здравко Гложански, ОШ «Светозар Марковић» Бачко Градиште, ОШ «Шаму Михаљ» Бачко Петрово Село, ПУ «Лабуд Пејовић».

На подручју општине Бечеј нису ангажоване здравствене медијаторке. Представници ЈЛС процењују да је неопходно да буде ангажован једна здравствена медијаторка како би се одговорило на потребе заједнице.

У општини је активна организација цивилног друштва која заступа интересе Рома и Ромкиња: НВО «Ђина».

4 ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ БЕЧЕЈ

Општина Бечеј налази се у срцу војвођанске равнице, на десној обали реке Тисе, са укупном површином од 487 км² и 37.351 становником.

У самом центру града својом монументалношћу се издваја српска православна црква Светог Георгија, подигнута 1851. године у којој доминира иконостас познатог академског сликара Уроша Предића са 63 иконе. Ту се налази и католичка црква изграђена 1831. године, у њој се налази Икона Успења Богородичиног, коју је урадио чувени мађарски сликар, а рођени Бечејац Тан Мор. Градска кућа - зграда Скупштине општине Бечеј је задужбина баронице Еуфимије Јовић изграђена 1904. године (дограђена 1928. године). У центру града налази се кућа велепоседника Богдана Дунђерског као и прва српска основна школа (данас Техничка школа), Спомен кућа „браће Тан“. На 14км од Бечеја, издиже се бајковити бели дворца Дунђерски са ергелом. Ушће Великог банатског канала у Тису се налази код Бечеја, на том месту је изграђена и чувена бечејска преводница Шлајз, културно добро од изузетног значаја за Републику Србију.

Према националном саставу, општина Бечеј се сврстава у вишенационалне средине.

Општину чине Бечеј (као седиште општине) и насељена места Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Милешево, Дрљан и Пољанице.

Земљиште на територији Општине Бечеј спада у ред најквалитетнијих. Чак 86% територије општине чини обрадиво земљиште. Природни потенцијали (клима, квалитет земљишта, водотокови) погодују развоју пољопривреде, те је на простору општине веома развијена интензивна земљорадња.

Општина је повезана путном саобраћајном мрежом са свим околним општинама, а преко њих и великим центрима: Новим Садом, Суботицом и Београдом.

Степен развијености је 2.

„Горански парк“ је истинска, зелена оаза Бечеја са преко 2300 стабала и око 100 различитих врста дрвећа и жбуња.

Туризам, као веома перспективна грана за развој у општини Бечеј, и поред великих потенцијала, није довољно развијен.

Саобраћајна инфраструктура и поред доброг стратешког положаја, такође, није довољно развијена. Општина је повезана путном саобраћајном мрежом са свим околним општинама, а преко њих и великим центрима: Новим Садом, Суботицом и Београдом. Међутим, удаљеност од аутопута Београд – Будимпешта и непостојање директног прикључења на исти смањује развојне шансе општине.

Културна делатност општине одвија се преко четири организације: Народне библиотеке, Градског музеја, Историјског архива и Центра за културу. За Бечеј је веома значајан међународни фестивал сценског стваралаштва деце и младих „Мајске игре“ који је основан 1958. године и представља један од ретких фестивала у земљи и окружењу на којем деца играју представе за децу, а млади за младе.

Значајне манифестације које се традиционално одржавају у општини Бечеј су: Бечеј ноћу, Међународно музичко такмичење Фантаст, Ликовна колонија, Дани Тисе, освештавање новог хлеба на дан Светог Стефана, Пицодерски дани, Међународна смотра олдтајмера, Дан Новог Села, разни спортски догађаји.

Спорт у Бечеју има дугу традицију. Прво организовано спортско друштво било је „Друштво бициклиста“ основано 1872. године, а затим 1878. године и „Стрељачко друштво“. У Бечеју је у лето 1911. године донета прва фудбалска лопта, а први фудбалски клубови основани су 1913. године у Бачком Градишту и Бачком Петровом Селу, а 1918. године и у Бечеју. Река Тиса и Велики Бачки Канал били су природан предуслов да се на овим просторима почне са организованим развојем спортова на води далеко пре завршетка Другог светског рата, али тек тада су кајак, ватерполо, пливање и спортски риболов привукли пажњу великог броја младих.

Из свега наведеног се може закључити да је Бечеј општина са великим развојним потенцијалом, богатим културним и спортским наслеђем, као и изузетним природним богатствима које треба неговати, али и подстицати даљи развој.

4.1 Географски подаци

Климатски, територија општине налази се у средњем делу северног умереног појаса – умерено континентални климатски тип.

Надморска висина се креће око 82мнм.

Ослања се на реку Тису својом источном границом, и поред ове реке, богата је водотоковима речица, бара, мртваја и каналима. Поред површинских вода, територија општине богата је и артерском и субартерском водом која се користи за пиће, индустрију, а веома је позната и лековита једна тзв. „жута“ вода. Жута вода, омиљено је пиће многих Бечејаца, тече из четири бунара града, долази са дубина од преко 400 метара, има боју белог вина и врло је специфичног укуса. Такође, у земљишним слојевима присутан је и угљен-диоксид, што територију општине Бечеј чини специфичном у Србији.

Источна граница општине је, „с висине гледана“, мозаик плавих шума, ливада и пашњака, водених станишта, некада сувих – некада блатњавих ритова, воћњака и винограда, златних поља под житом. Животињски свет на територији општине Бечеј чини степска фауна, а оно што је специфично за Бечеј је велика колонија чапљи.

4.2 Историјски подаци

У историјским списима Бечеј се први пут помиње 1091. године као тврђава Бечеј која је била изграђена на речном острву Тисе у близини данашњег Новог Бечеја, са обе стране реке. Након рушења тврђаве становништво се преселило на нове локације међу којима је и десна обала Тисе на половини њеног тока кроз Србију. То је место на коме је изграђен нови град и на коме је започет нови живот.

На територији данашње општине, приликом археолошких ископавања, нађени су предмети из ранијих епоха људског друштва. На основу до сада обављених истраживања и нађеног материјала, зна се да је ово подручје било насељено од пет миленијума п. н. е., односно од старијег неолита. На месту данашњег града и у његовој околини живот се одвијао кроз готово све праисторијске културе и периоде. Нађена су насеља из неолита, енеолита, бронзаног доба као и насеља гвозденог доба, све до историјског периода.

4.3 Демографски подаци

По *Попису становништва из 2011. године* у општини Бечеј, живи 37.351 становника (18,316 мушкараца и 19,035 жена) у 9,614 домаћинстава. Просечан број чланова по домаћинству износи 2,66. У општини/граду има 25,245 радно способних грађана (од 15-64 године). Просечна старост становништва износи 41,5 година, што је са становишта друштвено економског развоја неповољна

старосна структура. На градском подручју живи 23,895, а на сеоском подручју и осталим насељеним местима 13,456 становника. Број становника/ца по насељеним местима: Бачко Петрово Село – 6.387 становника, Бачко Градиште – 5.146 становника, Милешево – 925 становника, Радичевић – 1.138 становника.

4.3.1 Анализа кретања становништва

Године 2015, просечна старост у Бечеју износила је 41, 89 година. У периоду од 2011. до 2015. године укупни индекс зависности становништва (број становника млађег од 15 и старијег од 65 година на 100 радно способних грађана) је порастао са 46, 96% на 49,43%, а индекс зависности старих (број становника старијих од 65 на 100 радно способних становника) са 23,7% на 26,48%.

Стопа живорођених (број живорођене деца на 1000 становника) благо је порасла од 8,5 колико је износила 2011. године до 9,8 - 2015. године. Стопа природног прираштаја (природни прираштај на 1000 становника) 2015. године износила је -4,8, што је повољније него 2011. године када је износила -7,8.

Табела: Становништво према старости

| | | укупно | 0-5 | 5-10 | 10-15 | 15-20 | 20-25 | 25-30 | 30-35 | 35-40 | 40-45 | 45-50 | 50-55 | 55-60 | 60-65 | 65-70 | 70-75 | 75-80 | 80-85 | 85+ | Пунол. |
|--------|---|--------|------|------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-----|--------|
| Бечеј | С | 37351 | 1706 | 1993 | 2080 | 2262 | 2211 | 2497 | 2473 | 2479 | 2403 | 2564 | 2754 | 3035 | 2567 | 2037 | 1749 | 1343 | 782 | 416 | 30217 |
| | М | 18316 | 864 | 1006 | 1063 | 1205 | 1142 | 1331 | 1344 | 1298 | 1217 | 1248 | 1415 | 1457 | 1230 | 860 | 745 | 519 | 260 | 112 | 14671 |
| | Ж | 19035 | 842 | 987 | 1017 | 1057 | 1069 | 1166 | 1129 | 1181 | 1186 | 1316 | 1339 | 1578 | 1337 | 1177 | 1004 | 824 | 522 | 304 | 15546 |
| Град | С | 23895 | 1095 | 1240 | 1291 | 1442 | 1419 | 1547 | 1648 | 1645 | 1572 | 1620 | 1727 | 1941 | 1692 | 1296 | 1115 | 853 | 488 | 264 | 19410 |
| | М | 11640 | 563 | 645 | 654 | 762 | 716 | 832 | 885 | 851 | 784 | 782 | 871 | 908 | 796 | 550 | 465 | 336 | 163 | 77 | 9325 |
| | Ж | 12255 | 532 | 595 | 637 | 680 | 703 | 715 | 763 | 794 | 788 | 838 | 856 | 1033 | 896 | 746 | 650 | 517 | 325 | 187 | 10085 |
| Остала | С | 13456 | 611 | 753 | 789 | 820 | 792 | 950 | 825 | 834 | 831 | 944 | 1027 | 1094 | 875 | 741 | 634 | 490 | 294 | 152 | 10807 |
| | М | 6676 | 301 | 361 | 409 | 443 | 426 | 499 | 459 | 447 | 433 | 466 | 544 | 549 | 434 | 310 | 280 | 183 | 97 | 35 | 5346 |
| | Ж | 6780 | 310 | 392 | 380 | 377 | 366 | 451 | 366 | 387 | 398 | 478 | 483 | 545 | 441 | 431 | 354 | 307 | 197 | 117 | 5461 |

Табела: Становништво према националној припадности према попису 2011.

| Национална припадност | Република Србија | |
|-----------------------|------------------|---------------------------|
| | Број | Удео у укуп. становн. (%) |
| Укупно | 37,351 | 100 |
| Срби | 15,451 | 41,37 |
| Роми | 842 | 2,25 |
| Мађари | 17,309 | 46,34 |

Извор: Попис 2011, Републички завод за статистику

НАПОМЕНА: Остале националности (Руси, Румуни, Буњевци, Албанци, Хрвати, Македонци, Црногорци, Бугари...заступљени су са мање од 1%)

Према подацима из табеле, грађани ромске националности у општини Бечеј заступљени су са 2,25% тј. чине националну мањину и то мало изнад просека који у Републици Србији износи 2,05%, а у АП Војводини 2,19%.

4.4 Општи подаци о Ромима

Број Рома у Бечеју према званичној статистици износи 445 мушкараца и 397 жена. Међутим, као Ром се изјашњава око 1663 становника наше општине, од тога 901 жена и 762 мушкараца. Према старосној структури, 2015. године евидентирано је 645 деце, 178 младих, 809 одраслих и 31 старијих припадника ромске националности. У односу на званичну статистику као и претходне извештаје може се уочити знатан раст ове популације. Разлоге проналазимо у побољшању њиховог социјалног статуса и уопште већег прихватања сопственог идентитета, што је узрок квалитетнијег формалног и неформалног образовања. Повећање права националних мањина, такође, побољшава услове свакодневног живота и прихватање од стране већинског народа, али у појединим ситуацијама, нажалост, доводи до злоупотребе.

Образовни статус ромске националне заједнице је и даље најнижи у односу на све друге националне заједнице у Србији. Процена је да је тако и у нашој општини, иако се бележи благи раст из године у годину.

У посебан бирачки списак је до 2017. уписано 400 грађана ромске националности.

Табела: Старосна структура грађана ромске националности

| Године старости | Укупно | | Мушкарци | | Жене | |
|-----------------|------------|--------------------------|------------|--------------------------|------------|--------------------------|
| | Број | Удео у укупном броју (%) | Број | Удео у укупном броју (%) | Број | Удео у укупном броју (%) |
| Укупно | 842 | 100 | 445 | 100 | 397 | 100 |
| 0-4 година | 98 | 9,97 | 55 | 12,36 | 43 | 10,83 |
| 5-9 година | 115 | 13,66 | 55 | 12,36 | 60 | 15,11 |
| 10-14 година | 80 | 9,50 | 37 | 8,31 | 43 | 10,83 |
| 15-19 година | 81 | 9,60 | 46 | 10,38 | 35 | 8,82 |
| 20-24 година | 78 | 9,26 | 41 | 9,21 | 37 | 9,32 |
| 25-29 година | 62 | 7,36 | 34 | 7,64 | 28 | 7,05 |
| 30-34 година | 54 | 6,41 | 33 | 7,42 | 21 | 5,29 |
| 35-39 година | 61 | 7,24 | 29 | 6,52 | 32 | 8,06 |
| 40-44 година | 50 | 5,94 | 27 | 6,07 | 23 | 5,79 |
| 45-49 година | 56 | 6,65 | 29 | 6,52 | 27 | 6,80 |
| 50-54 година | 36 | 4,28 | 21 | 4,72 | 15 | 3,78 |
| 55-59 година | 40 | 4,75 | 23 | 5,17 | 17 | 4,28 |
| 60-64 година | 13 | 1,54 | 7 | 1,57 | 6 | 1,51 |
| 65-69 година | 7 | 0,83 | 3 | 0,67 | 4 | 1,01 |

| Године старости | Укупно | | Мушкарци | | Жене | |
|-----------------|--------|--------------------------|----------|--------------------------|------|--------------------------|
| | Број | Удео у укупном броју (%) | Број | Удео у укупном броју (%) | Број | Удео у укупном броју (%) |
| 70-74 година | 6 | 0,71 | 4 | 0,90 | 2 | 0,50 |
| 75-79 година | 4 | 0,48 | 1 | 0,22 | 3 | 0,76 |
| 80+ година | 1 | 0,12 | 0 | 0 | 1 | 0,25 |

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

На основу званичне статистике, као и на основу процене броја Рома може се закључити да међу Ромима има велики број младих и деце у поређењу са демографском структуром већинског становништва.

4.4.1 Образовање

У следећој табели дат је преглед школске спреме грађана ромске националности. Из табеле се може уочити да деца млађа од 15 година чине **скоро 35%** укупног броја грађана ромске националности у општини Бечеј. Такође, према наведеним подацима, број грађана ромске националности без школске спреме или са непотпуном основном школом износи **скоро 50%** укупног броја грађана ромске националности у општини Бечеј.

Табела: Грађани ромске националности према школској спреми:

| Укупно | Деца млађа од 15 година | Без школске спреме | Непотпуна основна школа | Основно образовање | Средње образовање | Више/ високо образовање | Непознато |
|--------|-------------------------|--------------------|-------------------------|--------------------|-------------------|-------------------------|-----------|
| 842 | 293 | 173 | 243 | 92 | 39 | 2 | 0 |

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Према евиденцији ромског координатора процењује се да се тренутно 331 деце ромске националности налази у систему основно школског и средњошколског образовања.

У радној 2017/2018. години предшколским васпитањем и образовањем обухваћено је 1.104 деце. Општина Бечеј не располаже званичним подацима о броју ромске деце која похађају предшколску установу. На основу процене, деце узраста од 0-3 године је било 2, узраста од 3-5,5 око 10, и припремно предшколског узраста 7. То значи да је у 2017/2018. радној години број ромске деце у предшколској установи био око 19.

Основним образовањем у школској 2017/2018. години обухваћено је 2361 деце, од чега 331 дете ромске националности. Подаци према полу не постоје.

У следећој табели је дат преглед броја деце која су напустила основну школу у претходне три школске године.

Табела: Број дечака и девојчица који су напустили основну школу током школских 2015/2016, 2016/2017 и 2017/2018. година

| | 2015/2016. | 2016/2017. | 2017/2018. |
|--------|------------|------------|------------|
| УКУПНО | 73 | 76 | 48 |

Извор: Упитник за припрему ситуационе анализе за потребу израде ЛАП за инклузију Рома попуњен од стране општине Бечеј.

Општина Бечеј не располаже подацима о броју ученика који су напустили основну школу по разредима, а такође ни о броју ученика који су напустили школу по полу.

Као што се из табеле види приметан је тренд смањења броја деце која напуштају школу из године у годину. Није евидентирано која је национална припадност деце која су напустила школу, али је претпоставка да је број Рома и Ромкиња који напуштају школу такође пропорционално умањен у току 2017/18 у односу на претходне године.

Средњошколским образовањем у школској 2017/2018. години обухваћено је 831 деце, од чега је 75 деце ромске националности и то 38 девојчица и 37 дечака.

Број ромских ученика који су уписани у средњу школу путем афирмативних мера у претходне три школске године:

- у школској 2015/2016. 8 девојчица, 10 дечака
- у школској 2016/2017. 13 девојчица, 12 дечака
- у школској 2017/2018. 17 девојчица, 15 дечака

У претходне три школске године није било младих ромске националности који су уписани на високе школе и факултете путем афирмативних мера. Такође, током школске 2017/2018. године није било младих Рома и Ромкиња из општине Бечеј који похађају више и високо образовање.

У текућој 2017/2018. години на подручју Бечеја се изучава ромски језик и култура у ОШ „Светозар Марковић“ - Бачко Градиште.

Број деце и младих из ромске заједнице који похађају изборни предмет „Ромски језик са елементима културе“ је 65. У овој установи, изборни предмет постоји у континуитету од 2015. године. Такође, у ОШ „Светозар Марковић“ запослен је наставник са сертификатом за предавање ромског језика и уведен у систем основног образовања.

4.4.2 Регистрована незапосленост

Према подацима Националне службе за запошљавање у општини Бечеј на дан 30.8.2018. године на евиденцији се налази укупно 203 незапослена лица ромске националности, од чега 113 жена.

У следећим табелама је дат преглед броја незапослених према степену стручне спреме, према старости и дужини тражења посла.

Табела: Образовна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

| Степен стручне спреме | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|-----------------------|--------------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Укупно | 137 | 74 | 176 | 102 | 203 | 113 |

| Степен стручне спреме | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|-----------------------|--------------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| I | 132 | 72 | 171 | 99 | 187 | 104 |
| II | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 |
| III | 2 | 2 | 2 | 0 | 6 | 3 |
| IV | 2 | 0 | 2 | 2 | 10 | 6 |
| V | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VI-1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VI-2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VII-1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VII-2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| VIII | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела: Старосна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ

| Степен стручне спреме | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|-----------------------|--------------------|-----------|--------------------|------------|-------------------|------------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Укупно | 137 | 74 | 176 | 102 | 203 | 113 |
| 15-19 година | 6 | 3 | 6 | 5 | 5 | 3 |
| 20-24 година | 20 | 12 | 25 | 18 | 27 | 18 |
| 25-29 година | 18 | 9 | 19 | 11 | 23 | 13 |
| 30-34 година | 22 | 14 | 26 | 16 | 28 | 16 |
| 35-39 година | 22 | 10 | 31 | 13 | 31 | 16 |
| 40-44 година | 19 | 13 | 23 | 14 | 30 | 18 |
| 45-49 година | 17 | 7 | 19 | 11 | 18 | 9 |
| 50-54 година | 7 | 4 | 15 | 8 | 21 | 10 |
| 55-59 година | 5 | 2 | 6 | 2 | 13 | 6 |
| 60-64 година | 1 | 0 | 6 | 4 | 7 | 4 |

Извор: Национална служба за запошљавање

Табела: Број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ према дужини тражења посла

| Дужина тражења посла | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|----------------------|--------------------|-----------|--------------------|------------|-------------------|------------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Укупно | 137 | 74 | 176 | 102 | 203 | 113 |
| До 3 месеца | 36 | 17 | 24 | 13 | 33 | 12 |

| Дужина тражења посла | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|----------------------|--------------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Од 3 до 6 месеци | 15 | 6 | 22 | 14 | 22 | 16 |
| Од 6 до 9 месеци | 12 | 7 | 17 | 12 | 15 | 7 |
| Од 9 до 12 месеци | 8 | 4 | 17 | 6 | 14 | 9 |
| Од 1 до 2 године | 37 | 22 | 34 | 20 | 44 | 24 |
| Од 2 до 3 године | 9 | 5 | 24 | 15 | 22 | 14 |
| Од 3 до 5 година | 10 | 7 | 15 | 9 | 24 | 13 |
| Од 5 до 8 година | 4 | 3 | 11 | 6 | 15 | 9 |
| Од 8 до 10 година | 3 | 1 | 5 | 4 | 4 | 4 |
| Преко 10 година | 3 | 2 | 7 | 3 | 10 | 5 |

Извор: Национална служба за запошљавање

Према последњим подацима из Националне службе за запошљавање, број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС износи 203 (113 жена), што чини 24% укупног броја грађана ромске националности у општини Бечеј.

У односу на 2016. годину, повећан је укупан број незапослених лица ромске националности, и то углавном жена. Тренд повећања броја незапослених приметан је у свим категоријама у односу на дужину тражења посла (осим код корисника НЗС који посао траже мање од 3 месеца).

На евиденцији НЗС се налазе и лица ромске националности и то лица са инвалидитетом, самохрани родитељи, незапослени родитељи, интерно расељена лица, корисници социјалне помоћи, и повратници из затвора, као што је приказано у следећој табели.

Табела: Број лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС

| | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|--|--------------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Особе са инвалидитетом | 1 | 0 | 2 | 0 | 2 | 0 |
| Корисници новчане накнаде | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Самохрани родитељи | 12 | 10 | 16 | 15 | 21 | 20 |
| Оба незапослена родитеља | 28 | 14 | 17 | 11 | 15 | 10 |
| Интерно расељена лица | 9 | 4 | 7 | 4 | 11 | 6 |
| Избегла лица | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Корисници новчане социјалне помоћи | 81 | 43 | 142 | 86 | 149 | 87 |
| Деца у хранитељским породицама | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Повратници из иностранства по споразуму о реадмисији | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| | На дан 31.12.2016. | | На дан 31.12.2017. | | На дан 31.8.2018. | |
|-------------------------|--------------------|------|--------------------|------|-------------------|------|
| | Укупно | Жена | Укупно | Жена | Укупно | Жена |
| Повратници из затвора | 0 | 0 | 4 | 2 | 4 | 1 |
| Жртве трговине људима | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Жртве породичног насиља | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Технолошки вишкови | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

Извор: Национална служба за запошљавање

На основу података из табеле, приметан је значај пораст броја корисника социјалне помоћи међу ромским становништвом у односу на 2016. годину за преко 50%.

4.4.3 Становање

У подацима Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре о подстандардним ромским насељима уопште не постоје подаци за општину Бечеј, јер у Бечеју нема типичних нити подстандардних насеља у којима живи ромско становништво.

Такође, до сада није рађено мапирање нити анализа броја ромских домаћинстава нити услова становања у ромским домаћинствима. Због тога је мапирање ромских домаћинстава и евентуално делова насеља и насељених места у којима живе Роми, како би се направила процена даљих интервенција које су потребне на територији општине Бечеј, предвиђена као једна од активности у оквиру овог ЛАП-а за инклузију Рома.

4.4.4 Здравствена заштита

На основу података наведених у Упитнику за припрему ситуационе анализе за потребе израде ЛАП за инклузију Рома који је ЈЛС попунила заједно са својим партнерима на локалном нивоу, процењено је следеће:

- У општини Бечеј већина Рома и Ромкиња поседује здравствену књижицу.
- Велика већина деце, укључујући и ромску децу обухваћена су програмом имунизације (преко 99% на територији општине).

Нема података о броју припадника ромске националности који имају изабраног лекара, о броју ромске деце обухваћене систематским прегледима, о броју ромских мајки и деце обухваћених патронажним посетама нити о броју Ромкиња које су обухваћене гинеколошким прегледима. Очекује се да ће ангажовањем здравственог медијатора ови подаци бити прикупљени и омогућени.

4.4.5 Социјална заштита

У 2017. години од стране Центра за социјални рад евидентирано је 4.542 (2.255 жена) корисника социјалне заштите, што представља 12 % укупног броја становника.

Центар за социјални рад Бечеј не води посебну евиденцију о ромским породицама. Корисници услуга социјалне заштите немају обавезу да се изјашњавају по питању националности.

У току 2018. године спроведено је истраживање у оквиру пројекта „Радно ангажовање Рома као теже запошљивих лица на примарној селекцији отпада на територији општине Бечеј“. Анкетирано је 369 припадника ромске националности, 164 мушкараца и 205 жена. Преко 90%

анкетираних корисници су новчане социјалне помоћи и остварују право на дечији додатак. Према овом истраживању:

- 135 Рома живи у ванбрачној заједници, 117 лица живи у брачној заједници, 85 лица су неожењени/неудате (међу њима има и удовица/удоваца) и 32 лица су разведена (брачна и ванбрачна заједница).
- Према категорији стеченог образовања чак 214 лица нема завршену основну школу, што износи 57,9% анкетираних. 121 лице има завршену основну школу, 32 лица средњу школу (припадници из групе младих), док је 2 лица високо образовано. Током попуњавања анкете било је нејасноћа у смислу да циљна група подразумева позитиван одговор о завршеној основној школи, уколико се иста похађала (завршен одређен разред у основној школи).
- Према категорији радног односа, свега 19 лица изјаснило се да је у радном односу, дакле око 5% од укупног броја анкетираних. На додатно питање о ком запослењу је реч, анкетирани су се изјашњавали: 7 лица обавља повремене сезонске послове, 2 лица запослена су у ЈП „Комуналац“, 1 лице је трговац, 1 лице је пекар, 1 лице лични пратилац (ангажован уговором о повременим и привременим пословима), 6 лица физички радници („Тисаутомotive“, „ПИК Бечеј“, „Кабел нет“), 1 лице је приватни предузетник.

Имајући у виду недостатак збирних података о броју Рома и Ромкиња који користе услуге социјалне заштите, у оквиру ЛАП-а је планирано да се настави са даљим анкетирањем ромског становништва како би се прикупили подаци који недостају с једне стране, и као и информације о потребама Рома и Ромкиња за пружањем евентуално додатних услуга социјалне заштите.

4.5 Политике и праксе локалне управе и локалних институција

4.5.1 Образовање

У претходне три школске године ЈЛС је издвајала финансијска средства из буџета за уџбенике, ужину, превоз и/или стипендије, а што је приказано у следећој табели.

Табела: Издвајања финансијских средстава из буџета ЈЛС за претходне три школске године (у РСД)

| | Школска 2015/2016. | | Школска 2016/2017. | | Школска 2017/2018. | |
|----------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|
| | Укупно | За кориснике ромске национал. | Укупно | За кориснике ромске национал. | Укупно | За кориснике ромске национал. |
| За уџбенике | Нема података | Нема података | / | / | / | / |
| За ужину | Нема података | Нема података | / | / | / | / |
| За превоз за основну школу | Нема података | Нема података | 8.160.000 РСД | 0 РСД | 8.000.000 РСД | 0 РСД |
| За превоз за средњу школу | Нема података | Нема података | 8.000.000 РСД | 0 РСД | 8.000.000 РСД | 0 РСД |
| Стипендије за средњошколце | Нема података | Нема података | / | / | / | / |

| | Школска 2015/2016. | | Школска 2016/2017. | | Школска 2017/2018. | |
|------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|--------------------|-------------------------------|
| | Укупно | За кориснике ромске национал. | Укупно | За кориснике ромске национал. | Укупно | За кориснике ромске национал. |
| Стипендије за студенте | Нема података | Нема података | 64 | 0 | 70 | 0 |

Извор: „База података за праћење мера за инклузију Рома“, Републички завод за статистику, <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs>

Не постоје подаци тј. посебна издвајања из буџета локалне самоуправе намењена искључиво деци ромске националности. Деца ромске националности користе исте ресурсе и имају иста права као и друга деца. ЈЛС одобрава попуст од 30% за превоз средњошколаца за све ђаке, деца добијају бесплатне књиге преко министарства просвете, уколико су корисници социјалних примања (што деца ромске националности углавном јесу). Поред тога постоји могућност одобравања једнократне помоћи од стране ЦСР у виду месечне карте ученицима средњих школа уколико за то постоји потреба.

На територији општине постоји једна предшколска установа. У установи постоји полудневни и целодневни боравак. У установи се остварује предшколски програм. Локална самоуправа финансира рад предшколске установе и регресира боравак деце.

Кроз анализу за укључивање ромске деце у различите програме образовања, општина Бечеј је идентификовала да постоји потреба за ангажовањем додатних педагошких асистената како у основном тако и у средњошколском образовању, који би пружили подршку ромској деци која нису претходно била укључена у систем предшколског образовања да могу да похађају и прате програме редовне наставе. Ова услуга посебно је значајна имајући у виду да је чест случај да родитељи ромске деце и сами немају довољно знања нити формално образовање да могу да пруже подршку деци, што негативно утиче на мотивацију и осипање ромске деце из система образовања.

На подручју општине постоје 2 основне и 2 средње школе у којима се спроводе програм и едукације о правима ромске деце, културолошким специфичностима, тешкоћама које отежавају редовно похађање наставе, учење и напредовање. Ови програми се реализују у следећим основним школама: ОШ „Св. Марковић“, Бачко Градиште и ОШ „Шаму Михаљ“, Бачко Петрово Село, као и у следећим средњим школама: Економско-трговинска школа Бечеј и Техничка школа Бечеј.

У последње три школске године реализовани су следећи програми:

- „Заједно ка средњој школи - подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу“ - Дечија фондација Песталоци (Pestalozzi Children's Foundation) и Центар за образовне политике реализују пројекат „Заједно ка средњој школи - Подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу“. Циљ пројекта је да допринесе повећању броја ученика из осетљивих група који настављају образовање на средњошколском нивоу кроз оснаживање основних школа да обезбеде подстицајно окружење за учење и спроведу конкретне, пројектом предвиђене, активности које подстичу и мотивишу ученике и ученице из осетљивих група да упишу средњу школу. Пројекат се спроводи у 10 изабраних основних школа и предвиђа изградњу и оснаживање капацитета школе и свих њених запослених за:

- 1) сарадњу и планирање организованог пружања подршке ученицима из осетљивих група у процесу учења и припреме ученика за завршни испит,
- 2) прилагођавање система професионалне оријентације ученицима из осетљивих група,
- 3) сарадњу са родитељима и
- 4) сарадњу са средњим школама.

Кроз спровођење пројекта ученици из осетљивих група, заједно са осталим ученицима, биће оснажени за пружање узајамне подршке и промоцију демократских и инклузивних вредности и стварање школе које пружа подршку свим ученицима. На крају пројекта биће развијене препоруке засноване на подацима који ће се прикупљати током трајања пројекта, и које ће бити усмерене на пакет структурисаних мера за повећање стопе транзиције у средњу школу ученика из осетљивих група.

Пројекат траје од јануара 2017. године до децембра 2019. године, и обухватиће школску 2017/2018. и 2018/2019. годину.

- „Подстицање демократске културе у школама“ - Пројекат Савета Европе „Подстицање демократске културе у школама“ представља двогодишњу активност коју суфинансирају Европска унија и Савет Европе, а у оквиру Програма Европске уније - Савета Европе под називом „Хоризонтална помоћ за Западни Балкан и Турску“. Програм реализује Одељење за образовање Савета Европе у сарадњи са Канцеларијом Савета Европе у Београду. Реализује се у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја кроз активности које обухватају ширу групу релевантних учесника, укључујући и Завод за унапређивање образовања и васпитања, истраживачке институте, изабране пилот школе, локалне заједнице, медије, невладине организације, стручњаке, академске, као и међународне организације/донаторе у Србији.

Општи циљ пројекта представља повећање квалитета образовања путем подстицања демократске културе у формалном систему образовања, кроз примену антидискриминаторних приступа који се заснивају на стандардима и пракси Савета Европе.

Специфични циљеви пројекта представљају:

- а) унапређивање компетенција наставника, ученика и грађана у заједници о концепту, политици, пракси и добити које инклузивно образовање и демократска култура имају у школама;
- б) оснаживање и повећање ресурса пилот школа за уклањање предрасуда и дискриминаторних приступа осетљивим групама, као и умањење ситуација насиља у школи.

ОШ „Здравко Гложански“ из Бечеја је једна од 12 основних школа из целе Србије која спроводи пројекат у оквиру програма Европске уније - Савета Европе под називом „Хоризонтална помоћ за Западни Балкан и Турску“.

- РЕФ-ови програми стипендирања ученика у Економско-трговинској школи у Бечеју и Техничкој школи. Међународна организација са седиштем у Будимпшти, пружа подршку у образовању Рома. У општини Бечеј се спроводи програм стипендирање ромских ученика, првих разреда, просека од 2,50 до 3,50. Поред новчане помоћи, ученицима се додељују ментори до завршетка њиховог школовања. РЕФ-ов програм показао су се као ефикасан у пракси, смањено осипање деце, повећан просек општег успеха.

4.5.2 Становање

Општина Бечеј није успоставила систем за пружање правно-техничке помоћи Ромима и Ромкињама у циљу регулисања имовинског и правног статуса објеката.

Нема података о томе да ли је ЈЛС планирала мере за унапређење постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње, нити да ли су за ту сврху одвојена средства из буџета ЈЛС.

Нема података о томе да ли у општини Бечеј постоји програм за изградњу социјалних станова нити да ли су Роми и Ромкиње корисници социјалних станова.

4.5.3 Запошљавање

Општина Бечеј је у претходне три године издвајала средства за мере активне политике запошљавања, и то:

- 2015. године – 3,000,000 динара
- 2016. године - 3,000,000 динара
- 2017. године - 3,000,000 динара
- 2018. године - 3,000,000 динара

У оквиру ових средстава нису издвојена посебна средства за унапређивање положаја Рома. Такође не постоје подаци о посебним наменским давањима за мере запошљавања Рома и Ромкиња. Локални акциони план запошљавања општине Бечеј не препознаје посебно категорију ромског становништва, већ се мере запошљавања спроводе у оквиру теже запошљивих група становништва у које се убрајају и Роми.

Према евиденцији Националне службе за запошљавање на подручју општине Бечеј припадници ромске националности су укључени у мере активне политике запошљавања. Број укључених лица ромске националности у периоду од 2015. до 2018. године дат је у следећој табели.

Табела: Број укључених лица ромске националности у активне мере запошљавања у периоду 2015-2018. на подручју које покрива НСЗ, испостава Бечеј

| Мере | 2015. | | 2016. | | 2017. | | 2018. | |
|---|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|
| | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене |
| Посредовање (саветовање за запошљавање) | 100 | 50 | 170 | 89 | 158 | 82 | 286 | 147 |
| Професионална оријентација | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Мере активног тражења посла (обука за активно тражење посла; тренинг самоефикасности; мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификована лица; и др.) | 9 | 4 | 11 | 8 | 15 | 8 | 12 | 3 |
| Сајам запошљавања | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 2 | 41 | 20 |
| Обуке (функционално основно образовање; и др.) | 4 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Стручно оспособљавање и усавршавање (стручна пракса; стицање практичних знања; | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| Мере | | 2015. | | 2016. | | 2017. | | 2018. | |
|--|-------------------------------|-------|------|-------|------|-------|------|-------|------|
| | | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене | Укуп. | Жене |
| и др.) | | | | | | | | | |
| Подстицање и развој предузетништва (информисање и саветовање; обука за предузетништво) | | 4 | 0 | 0 | 0 | 6 | 0 | 7 | 3 |
| Субвенције за запошљавање | Субвенције за samozapoшљавање | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 |
| | Субвенције послодавцима | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 |
| Субвенција доприноса | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Јавни радови | | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 |
| Јавни радови – особе са инвалидитетом | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Подстицај за запошљавање | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Пројекат „Промоција запошљавања младих“ – обука на радном месту | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Нови пројекти (приправници ИПА 2012; јавни радови ИПА 2012; субвенције за отварање нових радних места ИПА 2013; субвенције за samozapoшљавање ИПА 2013) | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Субвенције ОСИ | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| ОСИ ДОО | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| ОСИ – програми запошљавања | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Локални акциони план запошљавања | | | | | | | | | |
| Субвенције за samozapoшљавање | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Субвенције послодавцима за отварање нових радних места | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 5 |
| Програм приправника | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Програм обука | | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Јавни радови | | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 15 | 3 |
| Укупно (Локални акциони план запошљавања): | | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 20 | 8 |

Извор: Национална служба за запошљавање

На основу података приказаних у претходној табели може се закључити да је услуге саветовања по годинама користило од 100 до 287 припадника ромске националности и да се тај број из године у годину повећавао.

Роми су били заинтересовани за мере попут: мере активног тражења посла (што обухвата мере попут: обука за активно тражење посла; тренинг самоефикасности; мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификована лица; и др.) – највише 15 корисника годишње и то у 2017.; сајам запошљавање – 41 корисник у 2018.; подстицање и развој

предузетништва (мере као што су: информисање и саветовање; обука за предузетништво) – највећа заинтересованост у 2018. када је било 7 корисника.

Када је у питању спровођење Локалног акционог плана за запошљавање, припадници ромске националности су били укључени у меру која се односи на субвенције послодавцима за отварање нових радних места у 2018. години (5 корисница), јавни радови у 2017. (1 корисник), јавни радови у 2018. (укупно 15 корисника, од чега су 3 жене).

На подручју општине Бечеј формални програм образовања одраслих се спроводи у ОШ „Север Ђукић“ у оквиру кога има 38 полазника ромске националности.

Поред формалног, на подручју општине Бечеј реализују се и неформални програми образовања одраслих, и то следећи програми у следећим установама/јавно признатим организаторима образовања одраслих:

- Техничка школа спроводи програме преквалификације и доквалификације III, IV, V степен, преквалификација и доквалификација ради код ученика који су започели школовање а нису завршили. Они се сами пријављују школама и трошкове школовања носе сами. Тај вид школовања је дефинисан ЗОСОВ-ом.
- Економска школа спроводи програме преквалификације и доквалификације III, IV, V степен. Преквалификација и доквалификација ради код ученика који су започели школовање а нису завршили. Они се сами пријављују школама и трошкове школовања носе сами. Тај вид школовања је дефинисан ЗОСОВ-ом.
- ДОО Стил спроводи курсеве у трајању од 3 – 6 месеци. Они подразумевају квалификацију, доквалификацију и преквалификацију разних занатских профила и других вештина. Полазници стичу знање и вештине одабраног профила (пекар, шивач, фризер, геронтодомаћице...). Након завршетка обуке добијају уверења за стечено звање одабраног смера (заната или одређених вештина) са уверењем могу да се запосле или самозапосле.

4.5.4 Социјална заштита

Укупан број корисника социјалне заштите током 2017. године је износио 4542 корисника, од чега је 2.255 жена и 2.287 мушкараца. Проценат заступљености корисника социјалне заштите у укупном броју становника износи око 12%. Нема података о томе колико је међу корисницима социјалне заштите Рома и Ромкиња, али је процена да су 60% корисника припадници ромске националности.

Корисници ромске националности највише су били заинтересовани за следеће програме/услуге социјалне заштите

- Материјална давања (социјална новчана помоћ и једнократна новчана помоћ)
- Огревно дрво током зимског периода
- Решавање стамбеног питања, тј унапређење услова за становање
- Услуге бесплатних obroка (народне кухиње)
- Помоћ при изради личних докумената.

Појачано је интересовање за нове услуге социјалне заштите, као на пример дневни боравак за ромску децу или услуге личног пратиоца. Иако није у директној надлежности ЦСР, корисници ромске националности се често обраћају ради добијања информација о постојању и доступности одређених услуга у заједници, те остваривању својих права у области здравствене заштите.

На подручју општине Бечеј има 1 народна кухиња. Просечан број корисника месечно за године 2015, 2016, 2017, 2018. је износио према проценама:

- 2015. године - 400 корисника (300 жена и 100 мушкараца)
- 2016. године - 420 корисника (300 жена и 120 мушкараца)
- 2017. године - 380 корисника (300 жена и 80 мушкараца)
- 2018. године - 384 корисника.

На подручју општине Бечеј вршена је анализа потреба Рома/Ромкиња за услугама социјалне заштите. Анализа је показала да су Роми и Ромкиње највише заинтересовани за остваривање права на новчану социјалну помоћ као и једнократну новчану помоћ и народну кухињу. Развојем нових услуга социјалне заштите расте заинтересованост и за друге услуге. Забележен је пораст обраћања за помоћ у случајевима породичног насиља, као и у случају потреба за коришћењем услуга дневног боравка и личног пратиоца. Регистровани су корисници заинтересовани за укључивање у функционално образовање одраслих.

За неке од услуга, као што су решавање стамбеног питања или унапређење услова становања постоји потреба, али њих нема у понуди зато што су сви тренутно расположиви капацитети општине Бечеј попуњени, с једне стране, као и велика потражња за овим становима од стране грађана са друге. Извор проблема су екстремни облици сиромаштва, где породице живе у стамбеним објектима који су небезбедни за становање до оног тренутка док недође до урушавања. Без средстава за основне животне потребе, немају средства за поправку објеката у којима живе. Зато се обраћају локалној самоуправи (или ЦСР Бечеј) тражећи за живот условније стамбене објекте. Куће које се налазе у власништву општине Бечеј, такође су неадаптиране и неусловне за становање, те се не може издати решење о становању и формирању економске цене коришћења стамбеног објекта. Не постоји могућност издвајања средстава за адаптацију ових објеката, нити фондова код којих би се могло аплицирати у циљу решења овог проблема. Неопходно је издвојити значајнија средства како би се и ове услуге развиле и пружале.

4.5.5 Пројектне иницијативе на локалном нивоу

У следећој табели су наведени пројекти који су од 2015. године до данас реализовани од стране организација цивилног друштва, а који су се бавили решавањем проблема Рома (у различитим областима - образовање, запошљавање, становање, здравствена заштита, социјална заштита, култура, информисање и сл.). То су најчешће пројекти који су финансирани од стране ЈЛС, а такође наведени су и неки од пројеката финансираних и из других извора, за које је ЈЛС имала информације.

Табела: Пројектне иницијативе на локалном нивоу

| Назив пројекта | Носилац | Партнери | Период реализације | Циљ | РСД/ ЕУР/ УСД | Ук. вред. | Учешће ЈЛС | Други извор | Учешће др. извора |
|--|-------------------------------------|---|--------------------------------|---|---------------------|------------|---------------|---|--------------------------|
| Радно ангажовање Рома као теже запошљиве категорије лица на примарној селекцији отпада на територији Бечеј | ЈЛС Бечеј | ЦСР, јавно комунално предузеће Потисје и НВО Хуманитарно удружење Ђина | 01.12.2017- 31.12.2018. | Општи циљ пројекта је допринос укупном повећању запошљивости и запошљавању Рома као теже запошљиве категорије на територији општине Бечеј. Специфични циљ пројекта је повећање запослености Рома у општини Бечеј на зеленим пословима, као и повећање запошљивости њиховим повратком у систем образовања | EUR | 472.697,00 | 34.135,00 | GIZ Потисје ДОО | 200.000,00 238.562,00 |
| Активизмом за образовање свих : кораци ка унапређењу положаја права деце и младих Рома и Ромкиња | НВО Хуманитарно удружење Ђина | - | Јануар април 2019 | Циљ: да што већи број ромске деце заврши основно и средње образовање, као и да се повећа број деце и младих промотера здравих стилова живота | РСД | 240.000,00 | - | Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и родну равноправност | - |
| Желимо знамо радимо: да се и ми чујемо и видимо | НВО Хуманитарно удружење Ђина | - | НОВЕМБАР- 2017-МАРТ 2018 | Коришћења дигиталних технологија у циљу укључивања маргинализованих група у друштвени живот заједнице | РСД | 100.000,00 | - | Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и родну равноправност | - |
| Јавни рад: Помоћ у кући | НВО Хуманитарно удружење Ђина | - | 2017. мај - август | Запошљавање Рома и Ромкиња Помоћ старима и болеснима | РСД | 242.191.20 | - | НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ | - |
| Играјмо се | НВО | - | Август 2017 | Смањење стереотипа и | РСД | 20.000,00 | 20.000,00 | | - |

| Назив пројекта | Носилац | Партнери | Период реализације | Циљ | РСД/ ЕУР/ УСД | Ук. вред. | Учешће ЈЛС | Други извор | Учешће др. извора |
|----------------------|----------------------------------|----------|--------------------|--|---------------------|-----------|---------------|-------------|-------------------------|
| заједно | Хуманитарно удружење Ђина | | | предрасуда према осетљивим групама: деце Рома, деце из хранитељских породица, деце са сметњама у развоју и социјално угрожене деце | | | | | |
| Играјмо се заједно 2 | НВО Хуманитарно удружење Ђина | - | Јул 2018 | Смањење стереотипа и предрасуда према осетљивим групама деце Рома, деце из хранитељских породица, деце са сметњама у развоју и социјално угрожене деце | РСД | 20.00,00 | 20.00,00 | | - |

4.6 SWOT анализа

SWOT² анализа је једноставна а корисна техника за разумевање снага и слабости организације (било које организације, укључујући и јединицу локалне самоуправе) и за идентификовање могућности које су отворене и претњи са којима се организација суочава.

У процесу припреме Локалног акционог плана за инклузију Рома, SWOT анализа са једне стране представља завршни корак у аналитичком делу документа (у ситуационој анализи, односно анализи стања), а са друге стране служи као полазна основа за идентификовање кључних проблема и посредно за дефинисање средњорочних и дугорочних циљева.

У оквиру процеса израде ЛАП-а, урађене су посебне анализе за сваку од пет кључних области деловања: образовање, здравствену заштиту, социјалну заштиту, здравље и становање. У сам процес дефинисања кључних проблема укључени су и представници Ромске заједнице који су дали своја гледишта, допуне и сугестије како би се што боље идентификовале снаге, слабости, шансе и претње у за даљи процес социјалне инклузије Рома и Ромкиња у општини Бечеј.

4.6.1 Образовање

| СНАГЕ | СЛАБОСТИ |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none">• Постојећи стручни кадар у образовним институцијама на територији општине Бечеј• Постојање координатора заромскапитања• Доступност основношколског, средњошколског и предшколског васпитања• ФООО и друга шанса• Бесплатни уџбеници• Тимови на локалном нивоу: инклузија, промоција, стручна служба• Доступност образовања на два језика: мађарски и српски | <ul style="list-style-type: none">• Недовољан број ромскихасистената (Напомена: потребно је минимум 2)• Осипање ученика• Непостојање релевантних информација или података о ромској деци укљученој у систем образовања у Бечеју• Незаинтересованост наставног кадра за инклузију Рома у процес образовања• Неразумевање и недостатак подршке родитеља за инклузију ромскедеце |
| ШАНСЕ | ПРЕТЊЕ |
| <ul style="list-style-type: none">• Понуда различитих облика и програма рада (ромски језик, традиционалне вредности)• Могућност за повећање броја ромске деце у систему образовања кроз едукације• Законска могућност да се обезбеде новчана средства за наставни прибор, превоз, уџбенике• Стипендирање средњошколаца (РЕФ и МПНТР)• Афирмативне мере за упис у средње школе и на факултете | <ul style="list-style-type: none">• Немотивисаност ромских породица за образовање деце• Средња школа није законом обавезна |

На основу анализе примећује се да значајан проблем представља чињеница да не постоји утврђен систем за праћење ромске деце која су укључена у систем образовања од предшколског до средњошколског, као и да нису довољно развијени институционални механизми који

²Израз SWOT долази од почетних слова енглеске речи за снаге (*strengths*), слабости (*weaknesses*), што представља позитивне и негативне унутрашње карактеристике, односно могућности (*opportunities*) и претње (*threats*), што чине позитивне и негативне спољашње карактеристике.

омогућавају подршку, мотивацију и праћење ромске деце у систему образовања. Наиме, на читавој територији општине процена је да има преко 400 ромске деце, али је за сада ангажован само један педагошки асистент. Као шанса могуће је појачати мере мотивације и едукације како ромске деце, тако и њихових родитеља о значају укључивања у систем образовања.

4.6.2 Запошљавање

| ШАНСЕ | СЛАБОСТИ |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> Отвореност и воља запослених у НСЗ у Бечеју за запошљавање Рома и Ромкиња Постојање ЛАП-а за запошљавање | <ul style="list-style-type: none"> Велики број Рома има основно образовање (функционална неписменост) Злоупотреба изјашњавања Недовољна мотивисаност Рома за запошљавање Неповољна старосна структура Рома Низак лични доходак за обављање јавних радова Стваран број незапослених Рома је већи од званичног |
| ШАНСЕ | ПРЕТЊЕ |
| <ul style="list-style-type: none"> Отварање нових радних места: фабрике, мега маркети Функционално образовање одраслих Обуке за потребе послодавца Јавни позиви НСЗ за samozapošljavanje Јавни позиви НСЗ – јавни радови | <ul style="list-style-type: none"> Тренд новчане социјалне помоћи Миграције Предрасуде, стереотипи и дискриминација (послодаваца) за запошљавање Рома Законска регулатива која не захтева обавезно запошљавање у тренутку отварања радних места Здравствени фактори Не постоји механизам за обавезно запошљавање у тренутку отворених радних места |

Препознате су могућности које се пружају кроз отварање нових радних места на територији општине Бечеј, међутим остаје проблем повећања броја незапослених Рома као и низак ниво образовања међу ромском популацијом. Једна од значајнијих препрека је и законска регулатива која не захтева обавезно запошљавање у тренутку отварања радних места тј. понуде посла, као и постојање предрасуда и стереотипа међу послодавцима о запошљавању Рома.

4.6.3 Становање

| ШАНСЕ | СЛАБОСТИ |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> Плански основ за уређење постоји У ткиву града нема ромских подстандардних насеља | <ul style="list-style-type: none"> Евиденција имовине у општинском власништву није уређена Пројектно-техничка документација за изградњу инфраструктуре не постоји Општински буџет не препознаје становање као приоритет (посебно не пројектну документацију) Неповољни услови становања у ромским домаћинствима: струја, вода, канализација, трошни објекти |
| ШАНСЕ | ПРЕТЊЕ |
| <ul style="list-style-type: none"> Закон о озакоњењу објеката | <ul style="list-style-type: none"> Исељавање Имовинско правни оквир |

У Бечеју нема типичних нити подстандардних насеља у којима живи ромско становништво. Изазов у том смислу представља неуређеност имовине у општинском власништву, као и чињеница да до сада није рађено мапирање нити анализа броја ромских домаћинстава и услова становања у ромским домаћинствима. Приоритет у том смислу јесте да се уради мапирање ромских домаћинстава и евентуално делова насеља у којима живе Роми, како би се направила процена даљих интервенција које су потребне на територији општине Бечеј.

4.6.4 Здравље

| СНАГЕ | СЛАБОСТИ |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> Добра покривеност здравственом заштитом (патронажна служба и амбуланте по селима) Доступност терена Мала средина (лакша комуникација) Висок % вакцинисања | <ul style="list-style-type: none"> Слабо развијена свест о значају здравља Лоше хигијенске навике Мали % превентивних прегледа |
| ШАНСЕ | ПРЕТЊЕ |
| <ul style="list-style-type: none"> Могућност ангажовања здравствене медијаторке Више здравствених радника | <ul style="list-style-type: none"> Лоши стамбени услови (водовод, скучен стамбени простор...) Традиционални начин живота Лоша финансијска ситуација |

Општина Бечеј има добру покривеност здравственом заштитом и велики проценат ромског становништва поседује здравствену књижицу. С друге стране не постоје институционални механизми за праћење и унапређење здравствене заштите Рома и Ромкиња. Шанса представља очекивано ангажовање здравствене медијаторке чијим ће се активирањем омогућити пре свега прикупљање података о корисницима система здравствене заштите међу Ромима, као и навикама и потребним услугама међу ромским становништвом. Прикупљање података о хигијенским навикама, едукација и мотивација ромског становништва за превентивне прегледе представља приоритет у овој области.

4.6.5 Социјална заштита

| СНАГЕ | СЛАБОСТИ |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> Међусекторска сарадња ЦСР има директан контакт са циљном групом Нове услуге социјалне заштите у Бечеју Теренски рад Надлежности ЦСР које омогућавају доделу НСП, ЈНП и друге надлежности | <ul style="list-style-type: none"> Нема података/евиденција Нема повратних информација од корисника Недовољна промовисаност услуга социјалне заштите Не долази се до свих из циљне групе Запослени у ЦСР не говоре ромски/мађарски |
| ШАНСЕ | ПРЕТЊЕ |
| <ul style="list-style-type: none"> Критеријуми за једнократну помоћ (дефинисање) Нови закон о социјалној заштити (увођење радне обавезе и школовања) Могућност за боље услуге социјалне заштите у Бечеју. Могућност за увођење нових услуга тј. проширивање постојећих мера социјалне заштите у Бечеју кроз услуге становања, | <ul style="list-style-type: none"> Одлазак/исељавање Рома и Ромкиња из Бечеја Недовољна финансијска средства за социјалну заштиту Застарео Закон о социјалној заштити |

| | |
|----------------|--|
| едукације итд. | |
|----------------|--|

ЦСР има директан контакт са циљном групом што омогућава увид у потребе Рома и Ромкиња, те увођење нових услуга социјалне заштите или адаптацију постојећих. Препреку често представља језичка баријера јер у Центру нема кадрова са знањем мађарског и ромског језика, док је шанса нови Закон о социјалној заштити који ће омогућити увођење радне обавезе и школовања и спречавање злоупотреба у смислу новчане помоћи. Приоритет представља даље унапређење постојећих услуга и проширивање услуга новим програмима и мерама социјалне заштите усклађеним са потребама корисника.

5 ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

Циљеви ЛАП-а се дефинишу на темељу свих претходних анализа и представљају кључни елемент акционог плана. Полазни оквир за дефинисање циљева су анализе утврђене у претходном кораку. Радна група је урадила стабло проблема на основу SWOT анализе. Претварањем формулације проблема у стратешком питању у позитивну формулацију циља добијена је почетна дефиниција општег циља.

Посебни циљеви су рађени у оквиру мањих група, за сваку област посебно, по истом принципу како је урађен и општи циљ.

Мере су акције које је неопходно предузети како би се достигли дефинисани циљеви и треба да дају одговор на питање како намеравамо да постигнемо одређени специфични циљ.

Општи циљ: Унапређени услови за живот Рома и Ромкиња у општини Бечеј

Посебан циљ 1: Побољшани услови становања и комунална опремљеност ромских домаћинстава

МЕРА 1.1 Решавање имовинско правних односа ромских домаћинстава у Бечеју

МЕРА 1.2 Унапређење комуналне инфраструктуре ромских домаћинстава

Посебан циљ 2. Повећан број Рома и Ромкиња који завршавају ППП, основно и средње образовање

МЕРА 2.1 Успостављање система за праћење ромске деце у систему образовања на територији општине Бечеј

МЕРА 2.2 Подизање свести и информисање ромских родитеља и деце о важности укључивања у образовни систем

МЕРА 2.3 Пружање подршке Ромима и Ромкињама при упису у школу за образовање одраслих (друга шанса)

МЕРА 2.4 Спровођење мера ради спречавање осипања ромске деце из социјално и материјално угрожених породица

МЕРА 2.5 Промоција афирмативних мера за упис у средњу школу

Посебан циљ 3: Унапређене хигијенске навике и знање о превентиви код Рома и Ромкиња у општини Бечеј

МЕРА 3.1 Едукација ромске популације о хигијенским навикама и важности превентивних прегледа

МЕРА 3.2 Едукација Ромкиња о ризицима раног зачећа

МЕРА 3.3 Повећање обухвата ромске популације (деце, жена, мушкарци) превентивним прегледима у заједници

Посебан циљ 4: Роми и Ромкиње проактивно користе услуге социјалне заштите

МЕРА 4.1 Промовисање услуга социјалне заштите у ромској заједници

МЕРА 4.2. Подршка и саветодавни рад са ромским породицама у ризику од насиља у породици

МЕРА 4.3 Подршка и саветодавни рад са младим Ромима и Ромкињама о вршњачком насиљу

Посебан циљ 5. Повећан број Рома и Ромкиња обухваћених активним мерама запошљавања у Бечеју

МЕРА 5.1 Одржавање едукације о предузетништву незапосленим лицима ромске популације

МЕРА 5.2 Информисање и мотивисање послодаваца за запошљавање Рома и Ромкиња

6 АКЦИОНИ ПЛАН

Овим Акционим планом детаљно се разрађују постављени циљеви (општи и посебни). У њему су дефинисани активности/пројекти, носиоци активности, партнери, потребна финансијска средства и извори, као и показатељи (индикатори) за мерење успешности реализације планираних активности/пројеката.

Укупна вредност овог Акционог плана за период од 2019-2021. године износи **106.542.000,00 динара**, од чега се из буџета општине Бечеј издваја **63.382.000,00 динара**, а из осталих извора³ **43.160.000,00 динара**.

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Временски оквир | Укупна вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|----------------|---|---------|----------|--------------------------------|-----------------------------------|----------------------|---|----------------|
| ОПШТИ ЦИЉ: | Унапређени услови за живот Рома и Ромкиња у општини Бечеј | | | | | | | |
| ПОСЕБАН ЦИЉ 1: | Побољшани услови становања и комунална опремљеност ромских домаћинстава | | | Укупно за посебан циљ 1 (РСД): | 98.590.000,00 | Буџет ЈЛС (РСД): | 57.590.000,00 | |
| МЕРА 1.1 | Решавање имовинско правних односа ромских домаћинстава у Бечеју | | | | | Остали извори (РСД): | 41.000.000,00 | |
| 1.1.1 | Информативно едукативна кампања | МТ | ЦСР, ЈЛС | 2019-2021. | укупно | укупно | *Потребно је проширење одлуке о правима о социјалној заштити – помоћ за озакоњење | |
| | | | | | | | / | Број посећених |

³ Остали извори односе се на средства из покрајинског и републичког буџета као и потенцијалних донаторских средстава из Програма прекограничне сарадње и других донаторских програма

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Времени оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|----------------|---|---------------------------|----------------|--|--|--|---|--|
| 1.1.2 | Правна подршка становницима при довођењу неусловних објеката у условне за живот | ЈЛС | МТ | 2019-2021. | 90.000,00 по години 30.000,00 | 90.000,00 по години 30.000,00 | | породица, број штампаних флајера и број одржаних трибина |
| МЕРА 1.2 | Унапређење комуналне инфраструктуре ромских домаћинстава | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | Потребно усвајање посебног програма за коришћење субвенција из буџета ЈЛС | | |
| 1.2.1 | Изградња путне инфраструктуре у деловима насеља где живе Роми | ЈЛС – Одељење за привреду | ЈП «Комуналац» | 2019-2021. | Укупно 94.000.000,00 74.000.000,00 у 2019. Год. И 20.000.000,00 у 2020 – 2021. Год. | Укупно 53.000.000,00 43.000.000,00 у 2019. Год. И 10.000.000,00 у 2020 – 2021. Год. | Укупно 41.000.000,00 31.000.000,00 у 2019. Год. И 10.000.000,00 у 2020 – 2021. Год. Средства од виших нивоа власти – АПВ и РС | Број изграђених улица |
| 1.2.2 | Уградња водоводних прикључака у деловима насеља где живе Роми | ЈЛС | ЈП «Водоканал» | 2020- 2021. | Укупно 4.500.000,00 2.250.000,00 у 2020. Год. И 2.250.000,00 у 2021. Год. | Укупно 4.500.000,00 2.250.000,00 у 2020. Год. И 2.250.000,00 у 2021. Год. | Укупно 4.500.000,00 2.250.000,00 у 2020. Год. И 2.250.000,00 у 2021. Год. | Број обезбеђених прикључака |
| ПОСЕБАН ЦИЉ 2: | Повећан број Рома и Ромкиња који завршавају ППП, основно и средње образовање | | | Укупно за посебан циљ 2 (РСД): | | 6.690.000,00 | | Буџет ЈЛС (РСД): |
| | | | | | | | | Остали извори (РСД): |
| | | | | | | | | 4.530.000,00 |
| | | | | | | | | 2.160.000,00 |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Времениски оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|------------------|---|-------------------------------------|--|--|--|---------------------------------------|--|--|
| МЕРА 2.1 | Успостављање система за праћење ромске деце у систему образовања на територији општине Бечеј | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | | |
| 2.1.1 | Прикупљање и анализа података за праћење Рома у образовном систему општине Бечеј | Координатор МТ | МТ, Предшколска установа, школе | 2019-2021. | Укупно 90.000,00 по години30.000,00 | Укупно 90.000,00 по години30.000,00 | / | Број школа и ПУ које достављају податке |
| МЕРА 2.2 | Подизање свести и информисање ромских родитеља и деце о важности укључивања у образовни систем | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | | |
| 2.2.1 | Радионице за родитеље ромске деце о значају образовања | Председник Актива директора ОШ и СШ | Чланови тимова за промоцију и тимова за каријерно вођење и саветовање по школама | 2019-2021. | / | / | / | Број радионица |
| 2.2.2 | Радионице за родитеље ромске деце о значају похађања припремно предшколског програма | ПУ | | 2019-2021. | / | / | / | Број радионица |
| 2.2.3 | Информативно – едукативне радионице намењене ромској деци о укључивању у ОС | Координатор МТ | МТ | 2019-2021. | Укупно 120.000,00 по години 40.000,00 | Укупно 120.000,00 по години 40.000,00 | / | Број радионица |
| 2.2.4 | Обука за вршњачке едукаторе | Координатор МТ | Едукатори који су раније прошли одговарајуће обуке | 2019. | 30.000,00 | 30.000,00 | / | Број вршњачких едукатора – полазника обуке |
| МЕРА 2.3. | Пружање подршке Ромима и Ромкињама при упису у школу за образовање одраслих (друга шанса) | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | | |
| | | | | | | | НЕ | |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Временски оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|------------------|--|--|--|-----------------------------------|--|--|--|--|
| 2.3.1. | Прикупљање података о потенцијалним полазницима ФООО | Андрогошки асистент из ОШ „Север Ђуркић“ | Чланови Тима за ФООО, директор ОШ „Север Ђуркић“ | Од јуна до септембра сваке године | / | / | / | Број установа које достављају податке |
| 2.3.2. | Информативна кампања за полазнике ФООО | Андрогошки асистент из ОШ „Север Ђуркић“ | Чланови Тима за ФООО, директор ОШ „Север Ђуркић“ | Континуирано | Укупно 300.000,00 по години 100.000,00 | Укупно 300.000,00 по години 100.000,00 | / | Број радионица, Број подељених летака Број информативних билборда Број објављених текстова у писаним медијима Број прилога у медијима Број објава на друштвеним мрежама Број емитованих спотова |
| 2.3.3. | „Отворена врата“ у ОШ „Север Ђуркић“ | Директор ОШ „Север Ђуркић“ | Чланови Тима за ФООО, наставно особље | Сваке године у мају | / | / | / | Број одржаних састанака |
| МЕРА 2.4. | Спровођење мера ради спречавања осипања ромске деце из социјално и материјално угрожених породица | | | | | | | |
| 2.4.1 | Информисање родитеља школске деце и предшколске деце о значају остајања у образовном систему | Председник Актива директора ОШ и СШ | Чланови Тима за спречавање осипања | Континуирано | / | / | / | Број подељених летака |
| 2.4.2 | Помоћ за превоз, уџбенике, ужину за децу у ПУ и ОШ | ЈЛС- Одељење за друштвене делатности | Стручна служба, ЦСР, МПНТР | Континуирано | Укупно 3.900.000,00 | Укупно 3.900.000,00 975.000,00 | / | Број комплета уџбеника Број бесплатних ужина |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Временски оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|-----------------------|---|---------------------------------------|---|---------------------------------------|--|--|---|--|
| | | | | | 975.000,00 у 2019. год. 1.300.000,00 у 2020. год. 1.625.000,00 у 2021. год. | у 2019. год. 1.300.000,00 у 2020. год. 1.625.000,00 у 2021. год. | | Број ученика којима је обезбеђен превоз |
| 2.4.3 | Партиципација у трошковима превоза за средњошколце | ЈЛС – Одељење за друштвене делатности | Средње школе | континуирано | Укупно 2.160.000,00 по години 720.000,00 | / | Укупно 2.160.000,00 по години 720.000,00 | Број ученика средњих школа којима се плаћају трошкови превоза |
| МЕРА 2.5 | Промоција афирмативних мера за упис у средњу школу | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | |
| 2.5.1 | Информативна кампања за родитеље и ученике осмих разреда | МТ –(педагошки асистент) | Чланови Тима за каријерно вођење и саветовање; Други чланови МТ | Прво полугодиште сваке школске године | Укупно 90.000,00 по години 30.000,00 | Укупно 90.000,00 по години 30.000,00 | / | Број родитељских састанака Број посећених породица Број појединачних састанака |
| ПОСЕБАН ЦИЉ 3: | Унапређене хигијенске навике и знање о превентиви код Рома и Ромкиња у општини Бечеј | | | | Укупно за посебан циљ 3 (РСД): | 430.000,00 | Буџет ЈЛС (РСД): | 430.000,00 |
| МЕРА 3.1 | Едукација ромске популације о хигијенским навикама и важности превентивних прегледа | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | |
| 3.1.1. | Анкета о здравственом стању припадника ромске популације | МТ | ДЗ, ЦСР | 2019. | 30.000,00 | 30.000,00 | / | Број испитаника |
| 3.1.2 | Обука лица ромске националности за | ДЗ | МТ | 2019 – 2020. | Укупно | Укупно | / | Број лица |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Времени оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|-----------------|---|---------|---------------|---------------|--|--|--|--|
| | спровођење здравствене едукације | | | | 100.000,00 по години 50.000,00 | 100.000,00 По години 50.000,00 | | обучених за едукаторе |
| 3.1.3 | Спровођење здравствено едукативних активности | МТ | ДЗ, едукатори | 2019-2021. | Укупно 150.000,00 по години 50.000,00 | Укупно 150.000,00 по години 50.000,00 | / | Број радионица |
| МЕРА 3.2 | Едукација Ромкиња о ризицима раног зачећа | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | |
| | | | | | | НЕ | | |
| 3.2.1 | Организовање предавања за младе Ромкиње (по основним школама) | ДЗ | МТ и ОШ | 2019-2021. | Укупно 150.000,00 по години 50.000,00 | Укупно 150.000,00 По години 50.000,00 | / | Број полазница Број одржаних предавања |
| МЕРА 3.3 | Повећање обухвата ромске популације (деце, жена, мушкарци) превентивним прегледима у заједници | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | |
| | | | | | | НЕ | | |
| 3.3.1 | Организовање превентивних прегледа за Ромкиње | ДЗ | МТ | 2019-2021. | / | / | / | Број Ромкиња обухваћених скринингом за рак грлића материце Број Ромкиња обухваћених маммографијом |
| 3.3.2 | Организовање превентивних прегледа за мушкарце | ДЗ | МТ | 2019-2021. | / | / | / | Број Рома обухваћених ПСА тестом |
| 3.3.3 | Организовање превентивних прегледа за ромску децу | ДЗ | МТ | 2019-2021. | / | / | / | Број ромске деце обухваћених превентивним прегледима |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Временски оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|----------------|--|---------|----------|--------------------------------|--|--------------------------------------|--|--|
| ПОСЕБАН ЦИЉ 4: | Роми и Ромкиње проактивно користе услуге социјалне заштите | | | | Укупно за посебан циљ 4 (РСД): | 712.000,00 | Буџет ЈЛС (РСД): Остали извори (РСД): | 712.000,00 / |
| МЕРА 4.1 | Промовисање услуга социјалне заштите у ромској заједници | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | НЕ | | |
| 4.1.1 | Спровођење информативне кампање о услугама социјалне заштите | МТ | ЦСР | мај 2019-мај 2020 | Укупно 80.000,00 по години 40.000,00 | Укупно 80.000,00 по години 40.000,00 | / | Број обављених разговора Број подељених лифлета |
| 4.1.2 | Спровођење анкете о доступности услуга социјалне заштите и потребама ромске заједнице | МТ | ЦСР | мај-новембар 2020 | 50.000,00 | 50.000,00 | / | Број анкетираних породица |
| МЕРА 4.2 | Подршка и саветодавни рад са ромским породицама у ризику од насиља у породици | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | НЕ | | |
| 4.2.1 | Индивидуалне едукације о превенцији, препознавању начинама реаговања у случајевима породичног насиља | МТ | ЦСР | мај 2019-децембар 2021. | Укупно 30.000,00 по години 10.000,00 | Укупно 30.000,00 по години 10.000,00 | / | Број индивидуалних едукација |
| 4.2.2 | Информативна кампања о насиљу у породици | МТ | ЦСР | септембар 2019-септембар 2021. | Укупно 60.000,00 по години 30.000,00 | Укупно 60.000,00 по години 30.000,00 | / | Број одржаних трибина Број јавних наступа на тему насиља у породици |
| МЕРА 4.3 | Подршка и саветодавни рад са младим Ромима и Ромкињама о вршњачком насиљу | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | НЕ | | |
| 4.3.1 | Индивидуална едукација о | МТ | ЦСР | мај 2019- | Укупно | Укупно | / | Број младих |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Временски оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|----------------|--|-----------------|---------------------------------|--|--|---|--|---|
| | вршњачком насиљу (превенција, врсте, препознавање, начин реаговања) | | | децембар 2021. | 30.000,00 по години 10.000,00 | 30.000,00 по години 10.000,00 | | Рома/Ромкиња који су прошли индивидуалну едукацију |
| 4.3.2 | Обука вршњачких едукатора | ЦСР | Канцеларија за младе НВО "Ђина" | август 2019- септембар 2021. | Укупно 30.000,00 по години 10.000,00 | Укупно 30.000,00 По години 10.000,00 | / | Број вршњачких едукатора |
| 4.3.3 | Информативно едукативна кампања о вршњачком насиљу | ЦСР | МТ | септембар 2019- септембар 2021. | / | / | / | Број трибина Број радионица у основним и средњим школама |
| 4.3.4 | Организација летњег кампа за децу | МТ и НВО "Ђина" | ЦСР | 7 дана током летњег распуста сваке године у августу месецу | Укупно 432.000,00 по години 144.000,00 | Укупно 432.000,00 по години 144.000,00 | / | Број ромске деце на кампу Број организованих кампова |
| ПОСЕБАН ЦИЉ 5: | Повећан број Рома и Ромкиња обухваћених мерама запошљавања у Бечеју | | | | Укупно за посебан циљ 5 (РСД): | | Буџет ЈЛС (РСД): | 120.000,00 |
| МЕРА 5.1 | Одржавање едукације о предузетништву незапосленим лицима ромске популације | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | Остали извори (РСД): | / |
| 5.1.1 | Организовање мотивационе радионице за незапослена лица ромске националности у вези запошљавања | МТ | НСЗ Бечеј | 2019 – 2021. | Укупно 60.000,00 по години 20.000,00 | Укупно 60.000,00 по години 20.000,00 | / | Број лица – учесника на мотивационим радионицама |
| 5.1.2 | Прикупљање података о заинтересованим лицима ромске | НСЗ | МТ | 2019 – 2021. | / | / | / | Број анкетираних |

| Број | Пројекат/ активност | Носилац | Партнери | Времени оквир | Укупна вредност и вредност по годинама (РСД) | Из буџета ЈЛС (РСД) | Други извори и вредности по изворима (РСД) | Индикатори |
|-----------------|--|---------|----------------|---------------|--|---|--|---|
| | популације у вези samozapošljavanja | | | | | | | лица |
| 5.1.3 | Информативне активности за незапослена лица о могућностима samozapošljavanja | МТ | НСЗ Бечеј | 2019 – 2021. | / | / | / | Број лица која су информисана |
| 5.1.4 | Едукативне активности за незапослена лица о могућностима samozapošljavanja | НСЗ | МТ | 2019 – 2021. | / | / | / | Број лица која су завршила обуку |
| МЕРА 5.2 | Информисање и мотивисање послодаваца за запошљавање Рома и Ромкиња | | | | Потребне измене прописа/аката којима се спроводи мера: | | | |
| 5.2.1 | Организовање трибина на тему отварања нових радних места | МТ | НСЗ Бечеј | 2019 – 2021. | Укупно 60.000,00 по години 20.000,00 | Укупно 60.000,00 По години 20.000,00 | / | Број организованих трибина Број учесника Број послодаваца |
| 5.2.2 | Организовање обука за активно тражење посла за Роме и Ромкиње | ЈЛС | НСЗ Бечеј и МТ | 2019 – 2021. | / | / | / | Број лица која су завршила обуку |

7 ОКВИР ПРОГРАМСКОГ БУЏЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Израдом и усвајањем Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период 2019-2021. година стварају се услови за доследно спровођење дефинисаних мера и активности уз обезбеђивање потребних финансијских ресурса из буџета општине Бечеј у годинама реализације локалног акционог плана.

Акциони план садржи и процену трошкова активности предвиђених предметним планом, а неопходно је вршити и адекватно планирање дефинисаних расхода по мерама и активностима у конкретним програмима буџета општине а ради остваривања циљева програмског буџетирања и то:

- класификација расхода и издатака према уже дефинисаним надлежностима и мерама корисника буџета,
- одређивање конкретне сврхе на које се средства троше,
- одређивање начина потрошње средстава, а такође и повезаности са средњорочним циљевима,
- утврђивање елемената за мерење учинка спровођења мера.

Од програмског буџета на нивоу јединице локалне самоуправе, очекује се да исти:

- пружа јединствен оквир за утврђивање приоритетних расхода и издатака,
- унапређује координацију политика ради остваривања националних и локалних социјалних циљева,
- обезбеђује финансијски контекст средњорочним плановима корисника буџета,
- омогућава свим заинтересованим странама да уоче неефикасно трошење јавних средстава,
- доприноси унапређењу услуга јавне управе кроз процену односа њихове цене и квалитета,
- омогућава израду буџета који је транспарентнији и разумљивији за грађане.

Један од битних фактора у постављању релације између активности, рокова и извора финансирања, била је и динамика планирања и спровођења програмских активности/пројеката финансираних из буџета, односно донаторских средстава.

У првој години (2019. година) спровођења активности предвиђају се средства из буџета општине Бечеј у следећим износима:

| Ред.бр. | Ознака активности | Активност | Финансирање из буџета општине Бечеј у 2019. години |
|---------|-------------------|---|--|
| 1 | 1.2.1. | Изградња путне инфраструктуре у деловима насеља где живе Роми | 43.000.000,00 |
| 2 | 2.3.2. | Информативна кампања за полазнике ФООО | 100.000,00 |
| 3 | 2.4.2. | Помоћ за превоз, уџбенике, ужину за децу у ПУ и ОШ | 975.000,00 |
| 4 | 3.1.2. | Обука лица ромске националности за спровођење здравствене едукације | 50.000,00 |
| 5 | 3.2.1. | Организовање предавања за младе Ромкиње (по основним школама) | 50.000,00 |
| 6 | 4.3.2. | Обука вршњачких едукатора | 10.000,00 |
| | | Укупно: | 44.185.000,00 |

Такође, у случају одређених мера и активности (посебно у области становања), имајући у виду период од три године реализације ЛАП-а, руководило се могућностима аплицирања на донаторска средства – виши нивои власти (републички органи и органи територијалне аутономије) У складу са тиме, примењен је приступ да код капиталних издатака (инфраструктурно уређење) где су препознате потребе за донаторским средствима назначено (су)финансирање из донаторских средстава (као могућност аплицирања на разним конкурсима).

Идентификацију донаторских средстава по изворима и износима, односно наменама за које донатори одобравају средстава, као и динамику трајања сваког пројекта и процењене износе који би се могли односити на ромску популацију, у овом тренутку није било могуће свуда прецизно проценити (имајући у виду да су пројекти углавном у оквиру много већих целина или намена које се односе не само на националне мањине, него рецимо на породицу или омладину или незапослене, односно одређене социјалне групе, без прављења разлике по националној припадности).

Будући да је спровођење неких активности планирано за више година, (почев од 2019. године) и да је при том, прецизно дефинисање активности условљено претходним спровођењем одређених анализа, прикупљањем података/стварањем базе података или процена, буџетирање је морало бити одложено за период након што поменуте процене буду спроведене, а њихови резултати доступни као полазна основа за креирање даљих реформских корака, па и буџетирања. Ако се томе додају и одређена ограничења у погледу оскудних статистичких и других пратећих података везано за ову специфичну проблематику, питање буџетирања обима финансијских средстава представљало је прилично комплексан и захтеван посао.

Комплексност буџетирања се везује и за већ постојећи механизам социјалне заштите на нивоу општине Бечеј, а које се спроводи у складу са Законом о финансијској подршци породици са децом, Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању, Законом о ученичком и студентском стандарду, Законом о друштвеној бризи о деци и следећим нормативно-правним актима донетим од стране Скупштине општине Бечеј:

1) Одлука о правима у социјалној заштити из надлежности општине Бечеј („Сл. лист општине Бечеј“, бр. 18/2016)

Наведена Одлука са допунама дефинише права и услуге корисника у социјалној заштити, односно обим, услове, поступак и начин финансирања и обезбеђивања средстава за остваривање утврђених права и услуга.

Права и посебни облици социјалне заштите утврђена овом Одлуком су:

- једнократну помоћ,
- опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или другу породицу,
- бесплатан оброк – Народна кухиња,
- пакети хране и пакети хигијене,
- огрев,
- право на путне трошкове и исхрану пролазника,
- право на накнаду трошкова сахране.

Такође, Одлука утврђује услуге у социјалној заштити које сматра активностима пружања подршке и помоћи грађанима и њиховим породицама ради побољшања, односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика, неповољних животних околности, као и развоја потенцијала корисника за самосталан живот и то:

1. Дневне услуге:

- Дневни боравак у Клубу за одрасла и старија лица,
- Дневни боравак за децу и младе са телесним инвалидитетом, односно интелектуалним тешкоћама,
- Право на помоћ у кући,
- Сервисне услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу,

2. Услуге подршке за самостални живот:

- Персонална асистенција,

3. Саветодавно-терапијске и саветодавно-едукативне услуге:

- Право на коришћење услуга саветовалишта,

4. Услуге смештаја:

- Право на привремени смештај у прихватиште и прихватну станицу,
- Право на социјално становање у заштићеним условима.

Карактеристични облици коришћења права од стране ромске популације у општини Бечеј из наведене Одлуке која је на снази су једнократне помоћи (за прибављање личне документације ради прибављања права у области социјалне заштите, набавка лекова и медицинских помагала, набавка уџбеника и школског прибора, изласка младих из система социјалне заштите, изласка жртава насиља у породици из Прихватилишта и других ванредних ситуација када се не може превазићи стање социјалне потребе). Такође, од стране Рома користи се право на материјалну подршку у виду народне кухиње на који право има појединац или породица из категорије најугроженијих грађана.

2) Одлука о остваривању права на регресирање трошкова боравка у предшколској установи „Лабуд Пејовић“ Бечеј за дете трећег, односно четвртог реда рођења

На основу Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС“, бр. 113/2017 и 50/2018) општина Бечеј обезбеђује подршку и ромској популацији са децом у виду накнаде трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања, накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом. Осим наведених права општина обезбеђује додатну подршку породицама са децом (и ромској популацији), и то путем доношења и спровођења предметне одлуке. Регресирањем у смислу ове Одлуке, сматра се надокнада укупних трошкова целодневног и полудневног боравка, коју плаћају родитељи трећег и четвртог детета према важећем ценовнику бечејске предшколске установе (20% економске цене).

3) Одлука о условима и начину остваривања права на регресирање трошкова деце у предшколској установи „Лабуд Пејовић“ Бечеј

Овом одлуком о условима и начину остваривања права на регресирање трошкова деце у предшколској установи, у складу са Законом, прописано је право на регресирање трошкова боравка у ПУ деце из материјално угрожених породица и право на накнаду трошкова боравка у ПУ за децу корисника социјалне новчане помоћи.

4) Одлука о једнократној новчаној накнади за прворођено дете

На основу ове одлуке право на једнократну новчану накнаду за прворођено дете је тежња општине да реализује већи обим права у односу на Закон и то са циљем повећања наталитета у општини. То право остварује мајка за своје прво дете, под условом да је држављанин РС, да има пребивалиште на територији општине и да се непосредно брине о детету. Једнократни родитељски додатак (помоћ) се исплаћује у износу од 10.000,00 динара по детету.

За реализацију мера које су предвиђене претходним Одлукама обезбеђују се средства у буџету општине Бечеј. Одлуком о буџету општине Бечеј за 2019. годину, у години у којој се израђује Локални акциони план за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период 2019-2021. годину, укупан износ издвајања за накнаде за социјалну заштиту из буџета на економској класификацији 472 износи 31.449 хиљада динара. Буџетом општине предвиђене су карактеристичне буџетске позиције и то:

- У програму 9. Функционисање основних школа, у програмској активности ПА 2002-0001 предвиђена су средства који имају карактер социјалних давања у износу од 9.706 хиљада динара (превоз ученика и остале накнаде),
- У програму 10. Функционисање средњих школа, у програмској активности ПА 2003-0001 предвиђена су средства који имају карактер социјалних давања у износу од 7.663 хиљада динара (превоз ученика),
- У програму 11. Социјална и дечија заштита, у програмској активности ПА 0901-0001 предвиђена су средства у износу од 8.000.000,00 динара у складу са донетим градским одлукама (једнократна новчана помоћ), а појединачна права се признају од стране Центра за социјални рад.
- Такође, у програму 11. у програмској активности за подршку породици са децом ПА 0901-0006 предвиђена су средства за једнократна давања прворођеној децу у складу са Одлуком у износу од 1.000.000,00 динара.
- Поред тога, у оквиру програма 11, по различитим буџетираним програмским активностима предвиђени су годишњи износи за финансирање Одлуком предвиђених услуга у социјалној заштити (дневни боравак, саветодавно-терапијске услуге, дневне услуге у заједници, домски смештај и прихватилишта, народна кухиња, помоћ у кући).

За мере које су предвиђене напред наведеним Одлукама, а путем којих се делом обезбеђују и средства за инклузију рома на подручју општине Бечеј, потребно је и даље издвојити средства у буџету општине – у току спровођења трогодишњег ЛАП-а, најмање у вредностима позиција из буџета за 2019. годину.

Финансирање предвиђених мера, по предложеним активностима у оквиру појединих посебних циљева из ЛАП-а, потребно је буџетирати путем одлуке о буџету општине у периоду спровођења акционог плана, дакле у периоду од 2019-2021. У складу са Упутством за израду програмског буџета, спровођење појединих мера потребно је планирати **као програмску активност** (текућа и континуирана делатност корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма), односно **као пројекат** (временски ограничен пословни подухват корисника буџета са јасно дефинисаним исходом, односно променом која се жели постићи, потребним ресурсима и управљачком структуром). Када се посматрају поједине области којима се ЛАП бави, онда поједине мере и активности по посебним циљевима припадају разним програмима локалног буџета.

1) Побољшани услови становања и комунална опремљеност ромских домаћинстава

Активности које се везују за овај посебан циљ треба да буду буџетирани у оквиру више програма локалног буџета. Издатке за изградњу путне инфраструктуре у деловима насеља где живе Роми потребно је буџетирати у програму 7, под функцијом 451, као посебан пројекат у области друмског саобраћаја на контима економске класификације 511. Расходи за уградњу водоводних прикључака у деловима насеља где живе Роми потребно је буџетирати у оквиру програма 2, програмске активности ПА 1102-0008 Управљање и снабдевање водом за пиће, на економској класификацији 424.

Осим извора 01 - Приходи из буџета, за финансирање предложених мера и активности потребно је предвидети и друге изворе за реализацију, као што су 07, 08 и то

након закључења уговора о финансирању са виших нивоа власти, поштујући одредбе члана 5. став 6. Закона о буџетском систему.

2) Повећан број Рома и Ромкиња који завршавају ППП, основно и средње образовање

Према предложеним мерама из акционог плана, потребно је предвидети буџетска средства за финансирање ужине и превоза деце у предшколске и основношколске установе, односно за партиципацију превоза деце средњошколског узраста (ове мере су финансиране и до сада).

За све те мере и активности потребно је предвидети средства у програму 9, 10 и 11. а ради побољшања статуса ученика, посебно ромске деце у складу са тежњом о њиховој инклузији и подстицаја наставка школовања. За активност под редним бројем 2.3.2. предвидети средства за финансирање функционалног основног образовања одраских и то код директног корисника Општинске управе у програму 9. под програмском активношћу 2002-0001 и економском класификацијом 423, 426.

3) Унапређење хигијенске навике и знање о превентиви код Рома и Ромкиња у општини Бечеј

Ради реализације предвиђених активности у области здравља потребно је буџетирати средства за обуку лица ромске националности за спровођење здравствене едукације и организовања предавања за младе Ромкиње (по основним школама) преко Дома здравља Бечеј и то у оквиру програма 12, програмске активности 1801-0003 (спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље) преко економске класификације 464.

4) Роми и Ромкиње проактивно користе услуге социјалне заштите

Предложену активност која се спроводи преко локалног Центра за социјални рад предвидети у програму 11, као програмску активност 0901-0004 – Саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге, преко економске класификације административног трансфера према овој установи – 463.

5) Повећан број Рома и Ромкиња обухваћених активним мерама запошљавања у Бечеју

Спровођење постављеног посебног циља кроз повећање понуде запошљавања и повећања информисаности/мотивисаности потребно је спроводити у сарадњи са Националном службом за запошљавање кроз закључивање посебних споразума са НСЗ. Део активности на плану реализације постављеног посебног циља ће реализовати именовни Мобилни тим за инклузију Рома у сарадњи са НСЗ.

По питању спровођења свих мера представљених у Локалном акционом плану за инклузију Рома, одређене активности потребно је спроводити преко Мобилног тима за инклузију Рома, а за чије функционисање неопходно је обезбедити средства из Оперативног плана. СКГО ће обезбедити финансијска средства за кофинансирање активности из Оперативних планова Мобилног тима за 2019. годину у износу од 50% (донаторска средства ЕУ), односно, износу једнаком финансијским средствима за спровођење Оперативних планова издвојеним из буџета општине Бечеј за 2019. годину.

У временском периоду реализације (мај 2019. - децембар 2019. године) Оперативног плана Мобилног тима за инклузију Рома и спровођења активности предвиђених у њему, средства из буџета општине Бечеј са суфинансирањем из средстава ЕУ реализују се у следећим износима:

| Ред.бр. | Ознака активности | Активност | Финансирање из буџета општине Бечеј у 2019. год. |
|---------|-------------------|--|--|
| 1 | 1.1.1 | Информативно едукативна кампања | 30.000,00 |
| 2 | 2.1.1 | Прикупљање и анализа података за праћење Рома у образовном систему општине Бечеј | 30.000,00 |
| 3 | 2.2.3 | Информативно – едукативне радионице намењене ромској деци о укључивању у ОС | 40.000,00 |
| 4 | 2.2.4 | Обука за вршњачке едукаторе | 30.000,00 |
| 5 | 2.5.1 | Информативна кампања за родитеље и ученике осмих разреда | 30.000,00 |
| 6 | 3.1.1. | Анкета о здравственом стању припадника ромске популације | 30.000,00 |
| 7 | 3.1.3 | Спровођење здравствено едукативних активности | 50.000,00 |
| 8 | 4.1.1 | Спровођење информативне кампање о услугама социјалне заштите | 40.000,00 |
| 9 | 4.2.1. | Индивидуалне едукације о превенцији, препознавању и начинима реаговања у случајевима породичног насиља | 10.000,00 |
| 10 | 4.2.2 | Информативно едукативна кампања о насиљу у породици | 30.000,00 |
| 11 | 4.3.1 | Индивидуална едукација о вршњачком насиљу (превенција, врсте, препознавање, начин реаговања) | 10.000,00 |
| 12 | 4.3.4. | Организација летњег кампа за децу | 144.000,00 |
| 13 | 5.1.1. | Организовање мотивационе радионице за незапослена лица ромске националности у вези самозапошљавања | 20.000,00 |

| | | | |
|----|-------|--|-------------------|
| 14 | 5.2.1 | Организовање трибина на тему отварања нових радних места | 40.000,00 |
| 15 | | Остале активности мобилног тима* | 266.000,00 |
| | | Укупно: | 800.000,00 |

* Преостали износ од 266.000,00 динара до укупно планираних средстава за спровођење Оперативног плана за мобилни тим распоредиће се путем тог документа.

Сходно потписаном Споразуму о сарадњи између општине Бечеј и Сталне конференције градова и општина - Савез градова и општина Србије (СКГО), кроз Програм „Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“, обезбеђује се део средстава из буџета општине у 2019. буџетској години, а ради финансирања спровођења активности предвиђених Оперативним планом од стране именованог Мобилног тима за инклузију Рома у локалној заједници. Израда предметног Оперативног плана је у току. Такође, општина Бечеј треба да обезбеђује сопствено учешће за операционализацију наведеног плана на следећи начин:

- сопствено учешће за реализацију Оперативног плана обезбедити из текуће буџетске резерве, имајући у виду да се у буџету за потребе текуће буџетске резерве могу опредељивати средства чак до 4% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину у складу са Законом;

- након окончања поступка израде оперативног плана за мобилне тимове отвара се пројекат (или пројекти, у складу са предвиђеним наменама средстава: социјална заштита, здравствена заштита, становање, образовање) у буџету општине Бечеј, у одговарајућем програму (програмима), са изворима финансирања 01 - Приходи из буџета - део суфинансирања општине (отварањем дела позиције из текуће буџетске резерве, доношењем решења о њеној употреби) и 56 - Финансијска помоћ ЕУ са износом суфинансирања преко овог пројекта (на основу Уговора), а у складу са чланом 5. став 6. Закона о буџетском систему, према којем орган надлежан за послове финансија отвара део позиције за спровођење предметног пројекта - укупна планирана вредност пројекта се обезбеђује на овакав начин.

8 ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА, ВРЕДНОВАЊЕ УЧИНАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

ЛАП за инклузију Рома се спроводи реализацијом мера, односно пројеката и активности утврђених у поглављу „Акциони план“, а директну одговорност за спровођење имају субјекти који су наведени као „носиоци“.

Након усвајања ЛАП-а за инклузију Рома од стране Скупштине општине Бечеј, праћење спровођења, вредновање учинака и извештавање о примени ЛАП-а поверава се Локалном координационом телу за социјално укључивање Рома и Ромкиња.

Оперативно праћење реализације ЛАП-а и извештавање о процесу и напретку у спровођењу ЛАП-а поверава се Мобилној јединици за социјално укључивање Рома и Ромкиња (МЈ). МЈ има задатак да комуницира са свим релевантним социјалним партнерима и заинтересованим актерима и координира спровођење планираних мера, односно активности и пројеката. МЈ је задужена за прикупљање и обједињавање података потребних за праћење и извештавање о реализованим пројектима и активностима, односно извештавање о достизању наведених циљева.

МЈ припрема предлог годишњег извештаја који доставља Локалном координационом телу за социјално укључивање Рома и Ромкиња. Локално координационо тело доставља извештај о спровођењу ЛАП-а Скупштини општине Бечеј до 31.03. текуће године за претходну.

Скупштини општине поднеће се трогодишњи извештај о реализацији ЛАП-а за инклузију Рома у општини Бечеј најкасније до 31.3.2022. године.

Вредновање учинка подразумева оцену релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости ЛАП-а за инклузију Рома, у циљу његовог преиспитивања и унапређења, односно ревизије и даљег планирања.

Вредновање учинка у општини Бечеј ће се спровести путем:

- *Mid-term* анализе ЛАП-а за инклузију Рома;
- *Ex-post* анализе ЛАП-а за инклузију Рома.

Другим речима, општина Бечеј ће организовати вредновање учинка (евалуацију) на средини процеса примене ЛАП-а за инклузију Рома 2019-2021. (тзв. *mid-term* анализа), као и на крају периода примене овог документа (тзв. *ex-post* анализа).

Процес вредновања учинка биће координисан од стране Локалног координационог тела, а спроводиће се интерно, односно спроводиће га Радна група именована од стране Општинског већа општине Бечеј, а на предлог Локалног координационог тела.

Табела: Базне и циљне вредности индикатора

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | Извор верификације |
|---|---|-----------------------------------|---------------|-------------------------------|----------|-----------------|----------------------|-------|--|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | |
| | | | | | | | | | |
| ОПШТИ ЦИЉ: Унапређени услови за живот Рома и Ромкиња у општини Бечеј | | | | | | | | | |
| Индикатор 1: | Број ромских домаћинстава којима су унапређени услови становања | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | Нп | | Извор верификације: | | Извештај одељења за имовинско правне послове и извештај одељења за урбанизам |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 200 | | | | |
| Индикатор 2: | Број Рома и Ромкиња обухваћених превентивним прегледима | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | | Извор верификације: | | Извештај ДЗ |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 600 | | | | |
| Индикатор 3: | Број Рома/Ромкиња који користе услуге социјалне заштите | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | 700 | | Извор верификације: | | Годишњи извештај ЦСР |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 850 | | | | |
| Индикатор 4: | Број Рома и Ромкиња који завршавају ППП, основно и средње образовање | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | 200 | | Извор верификације: | | Сведочанства и уверења о завршеном ППП |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 230 | | | | |
| Индикатор 5: | Број новозапослених припадника ромске националности | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | 30 | | Извор верификације: | | Извештај ЦСР о броју корисника ЈНП |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 50 | | | | |
| ПОСЕБАН ЦИЉ: | 1.Побољшани услови становања и комунална опремљеност ромских домаћинстава | Укупно за посебан циљ 1 (РСД): | 98.590.000,00 | | | | Буџет ЈЛС (РСД): | | 57.590.000,00 |
| | | | 00 | | | | Остали извори (РСД): | | 41.000.000,00 |
| Индикатор 1: | Број ромских домаћинстава која су решила правне односе | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | 0 | | Извор верификације: | | Извештај одељења за имовинско правне послове |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 130 | | | | |
| Индикатор 2: | Број ромских домаћинстава прикључених на водовод | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | | Извор верификације: | | Извештај ЈП „Водоканал“ Бечеј |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 20 | | | | |
| Индикатор 3: | Број ромских домаћинстава за које је унапређена путна инфраструктура | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | 0 | | Извор верификације: | | Извештај ЈП „Комуналац“ Бечеј |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 50 | | | | |
| МЕРА 1.1 Решавање имовинско правних односа у ромским домаћинствима у Бечеју | | | | | | | | | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | Извор верификације |
|---|--|---|--|-------------------------------|----------|----------------------|---|--------------|--|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | |
| 1.1.1 | Информативно едукативна кампања | Ромска популација упућена у правне регулативе као и опције при куповини, продаји, озакоњењу | Број посећених породица | 2018 | 0 | 100 | 150 | 150 | Извештај Мобилног тима |
| | | | Број штампаних летака | 2018 | 0 | 500 | - | - | Извештај одељења за имовинско правне послове |
| | | | Број одржаних трибина | 2018 | 0 | 1 | 2 | 2 | |
| 1.1.2 | Правна подршка становницима при довођењу неусловних објеката у условне за живот | Ромска домаћинства правно оснажена по питању довођења објеката у условне за живот | Број домаћинстава која су примила правну помоћ | 2018 | 0 | 30 | 50 | 50 | Извештај Мобилног тима Извештај одељења за имовинско правне послове |
| МЕРА 1.2 Унапређење комуналне инфраструктуре у ромским домаћинствима | | | | | | | | | |
| 1.2.1 | Изградња путне инфраструктуре у деловима насеља где живе Роми | Улице у деловима насеља са ромском популацијом асфалтиране | број изграђених улица | 2018 | 0 | 10 | 20 | 20 | Извештај Одељења за привреду |
| 1.2.2 | Уградња водоводних прикључака у деловима насеља где живе Роми | Обезбеђени прикључци на водовод за ромска домаћинства | Број обезбеђених прикључака | 2018 | нп | 0 | 50 | 50 | Извештај ЈП «Водоканал» |
| ПОСЕБАН ЦИЉ: | 2. Повећан број Рома и Ромкиња који завршавају ППП, основно и средње образовање | | Укупно за посебан циљ 2 (РСД): | 6.690.000,0 | | Будет ЈЛС (РСД): | | 4.530.000,00 | |
| | | | | 0 | | Остали извори (РСД): | | 2.160.000,00 | |
| Индикатор 1: | Број ромске деце која су укључена у систем основног образовања | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | НП | Извор верификације: | Сведочанство | | |
| Циљна год.: | | 2021 | Циљна вредност: | 230 | | | | | |
| Индикатор 2: | Број деце узраста 3 – 5,5 година уписаних у ПУ | Базна год.: | 2018. | Базна вредност: | НП | Извор верификације: | Књиге васпитно-образовног рада Уписнице – афирмативне мере | | |
| Циљна год.: | | 2021. | Циљна вредност: | 20 | | | | | |
| Индикатор 3: | Број ученика који су наставили образовање у средњој школи | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | 30 | Извор верификације: | Уписнице – афирмативне мере | | |
| | | Циљна год.: | 2021 | Циљна вредност: | 40 | | | | |
| МЕРА 2.1 Успостављање система за праћење ромске деце у систему образовања на територији општине Бечеј | | | | | | | | | |
| 2.1.1 | Прикупљање и анализа података за праћење Рома у образовном систему општине Бечеј | Прикупљени подаци | Број школа и ПУ које достављају податке | 2018. | нп | 0 | 12 | 12 | Извештај координатора МТ |
| | | | | | | | | | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | База година и база вредност | | Циљне вредности | | | | Извор верификације |
|---|---|--|--|-----------------------------|----------|-----------------|-------|-------|--|--------------------|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | | |
| МЕРА 2.2 Подизање свести и информисање ромских родитеља и деце о важности укључивања у образовни систем | | | | | | | | | | |
| 2.2.1 | Радионице за родитеље ромске деце о значају образовања | Подигнута свест о значају образовања код родитеља ромске деце | Број радионица | 2018. | 0 | 6 | 12 | 12 | Извештаји о одржаним радионицама (два пута годишње у насељеним местима: Бечеј, Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Милешево и Пољанице) | |
| 2.2.2 | Радионице за родитеље ромске деце о значају похађања припремношколског програма | Подигнута свест о значају похађања припремношколског програма код родитеља ромске деце | Број радионица | 2018. | 0 | 3 | 6 | 6 | Извештаји о одржаним радионицама (једном годишње у насељеним местима: Бечеј, Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Милешево и Пољанице) | |
| 2.2.3 | Информативно – едукативне радионице намењене ромској деци о укључивању у ОС | Ромска деца су информисана о важности укључивања у ОС | Број радионица | 2018. | 0 | 6 | 12 | 12 | Извештаји о одржаним радионицама (два пута годишње у насељеним местима: Бечеј, Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Милешево и Пољанице) | |
| 2.2.4. | Обука за вршњачке едукаторе | Обучени вршњачки едукатори | Број вршњачких едукатора полазника обуке | 2018. | 0 | 15 | 0 | 0 | Извештаји о одржаним обукама | |
| МЕРА 2.3. Пружање подршке Ромима и Ромкињама при упису у школу за образовање одраслих (друга шанса) | | | | | | | | | | |
| 2.3.1. | Прикупљање података о потенцијалним полазницима ФООО | Прикупљени подаци | Број установа које достављају податке | 2018. | 0 | 13 | 13 | 13 | Извештај андрагошког асистента | |
| 2.3.2. | Информативна кампања за полазнике ФООО | Информисани полазници ФООО | Број радионица | 2018. | 0 | 2 | 3 | 3 | Извештај андрагошког асистента | |
| | | | Број подељених летак | 2018. | 0 | 50 | 75 | 100 | Извештај Тима за ФООО | |
| | | | Број информативних билборда | 2018. | 0 | 0 | 0 | 1 | Фотографије билборда чланци у новинама | |
| | | | Број објављених текстова у писаним | 2018. | 0 | 2 | 2 | 3 | Прилози у медијима Линкови на чланцима на | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | Извор верификације |
|--|--|--|---|-------------------------------|----------|-----------------|-------|------------------|--|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | |
| | | | медијима | | | | | | друштвеним мрежама Емитовани спот |
| | | | Број објављених прилога у медијима | 2018. | 0 | 3 | 4 | 5 | |
| | | | Број објава на друштвеним мрежама | 2018. | 0 | 10 | 20 | 30 | |
| | | | Број емитованих спотова о ФООО | 2018 | 0 | 0 | 1 | 1 | |
| 2.3.3. | „Отворена врата“ у ОШ „Север Ђуркић“ | Информисање кроз активности отворених врата | Број одржаних састанака | 2018. | 0 | 2 | 3 | 3 | Извештај годишњег плана рада школе |
| МЕРА 2.4 Спровођење мера ради спречавање осипања ромске деце из социјално и материјално угрожених породица | | | | | | | | | |
| 2.4.1 | Информисање родитеља школске деце и предшколске деце о значају остајања у образовном систему | Родитељи информисани | Број подељених летака | 2018. | 0 | 50 | 75 | 100 | Извештај председника Актива директора ОШ и СШ |
| 2.4.2 | Помоћ за превоз, за децу у ПУ и ОШ | Повећан интерес деце и родитеља за редовно похађање наставе | Број ученика којима је обезбеђен превоз | 2018. | 0 | | | | Извештај Одељења за друштвене делатности |
| 2.4.3 | ПартICIPација у трошковима превоза за средњошколце | Повећан интерес младих за редовно похађање наставе | Број ученика средњих школа којима се плаћају трошкови превоза | 2018. | 0 | | | | Извештај Одељења за друштвене делатности |
| МЕРА 2.5. Промоција афирмативних мера за упис у средњу школу | | | | | | | | | |
| 2.5.1. | Информативна кампања за родитеље и ученике осмих разреда | Боља информисаност ученика и родитеља о афирмативним мерама за упис младих Рома у СШ | Број родитељских састанака | 2018. | 20 | 50 | 50 | 50 | Извештај : мобилног тима, Тима за каријерно вођење и саветовање и Тима за презентацију школе |
| | | | Број посећених породица | 2018. | 0 | 15 | 15 | 15 | Чланаци у новинама |
| | | | Број појединачних састанака | 2018. | 0 | 15 | 15 | 15 | Прилози у медијима |
| | | | | Укупно за посебан циљ 3 | | 430.000,00 | | Буџет ЈЛС (РСД): | |
| ПОСЕБАН ЦИЉ: | | 3. Унапређење хигијенске навике и | | | | 430.000,00 | | 430.000,00 | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | Извор верификације |
|---|---|--|--|-------------------------------|----------|----------------------|-------------|-------|--|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | |
| | | | | | | | | | |
| Знање о превентиви код Рома и Ромкиња у општини Бечеј | | | | (РСД): | | Остали извори (РСД): | | | / |
| Индикатор 1: | Број Рома и Ромкиња који су успешно прошли едукације о хигијенским навикама | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | Извор верификације: | Извештај МТ | | |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 360 | | | | |
| Индикатор 2: | Број одраслих Рома обухваћених превентивним прегледима | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | Извор верификације: | Извештај ДЗ | | |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 120 | | | | |
| Индикатор 3: | Број ромске деце обухваћене превентивним прегледима | Базна год.: Циљна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | Извор верификације: | Извештај ДЗ | | |
| | | | 2021 | Циљна вредност: | 300 | | | | |
| МЕРА 3.1 Едукација ромске популације о хигијенским навикама и важности превентивних прегледа | | | | | | | | | |
| 3.1.1 | Анкета о здравственом стању припадника ромске популације | Увид у тренутно здравствено стање и хигијенске навике ромске популације | Број испитаника | 2018 | 0 | 100 | - | - | Анкетни листићи Извештај МТ |
| 3.1.2 | Обука лица ромске националности за спровођење здравствене едукације | Унапређено знање и оспособљеност ромских едукатора за спровођење здравствене едукације | Број лица обучених за едукаторе | 2018 | 0 | 2 | 2 | 0 | Извештај ДЗ |
| 3.1.3 | Спровођење здравствено едукативних активности | Унапређено знање Рома и Ромкиња о хигијенским навикама и превентивним прегледима | Број одржаних радионица | 2018 | 0 | 2 | 4 | 4 | Евалуација семинара Листа присутних |
| МЕРА 3.2. Едукација Ромкиња о ризицима раног зачећа | | | | | | | | | |
| 3.2.1 | Организовање предавања за младе Ромкиње (по основним школама) | Унапређено знање младих Ромкиња о ризицима зачећа | Број предавања | 2018 | 0 | 12 | 12 | 12 | Извештаји о одржаним предавањима |
| | | | Број полазница | 2018 | 0 | 100 | 100 | 100 | |
| МЕРА 3.3.Повећање обухвата ромске популације (деце, жена, мушкарци) превентивним прегледима у заједници | | | | | | | | | |
| 3.3.1 | Организовање превентивних прегледа за Ромкиње Организовање превентивних прегледа за мушкарце | Омогућено откривање болести у раној фази Смањен ризик од оболевања од карцинома рака грлића материце и рака дојке код Ромкиња | Број Ромкиња обухваћених скринингом за рак грлића материце | 2018 | нп | 15 | 20 | 30 | Извештаји о обављеним прегледима |
| | | | Број Ромкиња обухваћених | 2018 | нп | 15 | 20 | 30 | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | Извор верификације |
|--|---|--|---|-------------------------------|--------------------------------|---------------------|----------------------|-----------------------------------|---|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | |
| | | | мамографијом | | | | | | |
| 3.3.2 | Организовање превентивних прегледа за ромску децу | Омогућено откривање болести у раној фази | Број Рома обухваћених ПСА тестом | 2018 | нп | 10 | 15 | 20 | Извештаји о обављеним прегледима |
| 3.3.3 | Организовање превентивних прегледа за ромску децу | Унапређење општег здравља | Број ромске деце обухваћене превентивним прегледима | 2018 | нп | 100 | 100 | 100 | Извештаји о обављеним прегледима |
| ПОСЕБАН ЦИЉ: | | | 4. Роми и Ромкиње проактивно користе услуге социјалне заштите | | Укупно за посебан циљ 4 (РСД): | | Буџет ЈЛС (РСД): | | 712.000,00 |
| | | | | | | | Остали извори (РСД): | | / |
| Индикатор 1: | Број нових корисника ромске националности који користе услуге социјалне заштите | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | Извор верификације: | Извештај ЦСР | | |
| | | Циљна год.: | 2020 | Циљна вредност: | 100 | | | | |
| Индикатор 2: | Број жена, мушкараца и деце ромске националности којима је пружена подршка у превенцији насиља у породици | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | 50 | Извор верификације: | Извештај ЦСР | Регистровани случајеви насиља ЦСР | |
| | | Циљна год.: | 2021 | Циљна вредност: | 750 | | | | |
| Индикатор 3: | Број Рома-Ромкиња који примају НСП | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | 700 | Извор верификације: | Извештај ЦСР | | |
| | | Циљна год.: | 2021 | Циљна вредност: | 600 | | | | |
| МЕРА 4.1 Промовисање услуга социјалне заштите у ромској заједници | | | | | | | | | |
| 4.1.1 | Спровођење информативне кампање о услугама социјалне заштите | Роми/Ромкиње су информисани о услугама социјалне заштите | Број обављених разговора | | 2018 | Нп | 100 | 150 | Извештаји теренских радника |
| | | | број подељених лифлета | | 2018 | Нп | 600 | 600 | Извештај МТ фотографије |
| 4.1.2 | Спровођење анкете о доступности услуга социјалне заштите и потребама ромске заједнице | Идентификоване потребе ромске заједнице | Број анкетираних породица | 2018 | 300 | 0 | 0 | 300 | Попуњене анкете Извештаји теренских радника Извештај о анализи потреба фотографије |
| МЕРА 4.2. Поддршка и саветодавни рад са ромским породицама у ризику од насиља у породици | | | | | | | | | |
| 4.2.1 | Индивидуалне едукације о превенцији, препознавању | Повећан број едукованих Ромкиња о превенцији | Број индивидуалних | | 2018 | нп | 100 | 150 | Извештај радника са терена |
| | | | | | | | | | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | База година и база вредност | | Циљне вредности | | | | Извор верификације |
|--|--|--|--|-----------------------------|------------|----------------------|-------|------------|---------------|--|
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | | |
| | и начинима реаговања у случајевима породичног насиља | породичног насиља | едукација | | | | | | | Извештај МТ |
| 4.2.2 | Информативно едукативна кампања о насиљу у породици | Смањен број случајева насиља у ромским породицама | Број одржаних трибина | 2018 | нп | 2 | 2 | 2 | 2 | Фотографије Видео/аудио записи Извештај МТ |
| | | | Број јавних наступа на тему насиља у породици | 2018 | нп | 5 | 5 | 5 | 5 | |
| МЕРА 4.3 Поддршка и саветодавни рад са младим Ромима и Ромкињама о вршњачком насиљу | | | | | | | | | | |
| 4.3.1 | Индивидуална едукација о вршњачком насиљу (превенција, врсте, препознавање, начин реаговања) | Повећан број едукативних младих Рома/Ромкиња у превенцији вршњачког насиља | Број младих Рома/Ромкиња који су прошли индивидуалну едукацију | 2018 | нп | 80 | 120 | 120 | | Извештај радника са терена Попуњен формулар Извештај МТ |
| 4.3.2 | Обука вршњачких едукатора | Едукативни Рома/Ромкиње-вршњачки едукатори | Број обучених вршњачких едукатора | 2018 | 0 | 5 | 3 | 3 | | Фотографије са обуке Извештаји тренера вршњачких едукатора |
| 4.3.3. | Информативно едукативна кампања о вршњачком насиљу | Смањен број случајева вршњачког насиља међу младим Ромима и Ромкињама | Број трибина | 2018 | 0 | 0 | 3 | 3 | | Извештаји вршњачких едукатора Листа присутних Извештај МТ |
| | | | Број радионица у основним и средњим школама | 2018 | 0 | 0 | 10 | 20 | | |
| 4.3.4. | Организација летњег кампа за децу | Интеракција ромске и неромске деце | Број ромске деце која бораве у кампу | 2018 | 0 | 30 | 30 | 30 | | Извештај ЦСР |
| | | | Број организованих кампова | 2018 | 0 | 1 | 1 | 1 | | |
| ПОСЕБАН ЦИЉ: 5. Повећан број Рома и Ромкиња обухваћених активним мерама запошљавања у Бечеј | | | Укупно за посебан циљ 5 (РСД): | | 120.000,00 | Будет ЈЛС (РСД): | | 120.000,00 | | |
| | | | | | | Остали извори (РСД): | | / | | |
| Индикатор 1: | | | База год.: | | 2018 | База вредност: | 30 | Извор | Извештаји НЗС | |

| Број | Активност/пројекат | Очекивани циљ активности/пројекта | Индикатори | Базна година и базна вредност | | Циљне вредности | | | | Извор верификације |
|---|--|---|--|-------------------------------|----------|---------------------------|-------|-------|--|----------------------------------|
| | | | | вредност | | | | | | |
| | | | | Год. | Вредност | 2019. | 2020. | 2021. | | |
| Индикатор 2: | Ромкиња учесника процеса запошљавања | Циљна год.: | 2021 | Циљна вредност: | 50 | верификације: Извештај МТ | | | | Извештај са информативних сесија |
| | Број информисаних незапослених Рома о могућностима самозапошљавања | Базна год.: | 2018 | Базна вредност: | нп | Извор верификације: | | | | |
| | | Циљна год.: | 2021 | Циљна вредност: | 400 | | | | | |
| МЕРА 5.1 Одржавање едукације о предузетништву незапосленим лицима ромске популације | | | | | | | | | | |
| 5.1.1 | Организовање мотивационе радионице за незапослена лица ромске националности у вези самозапошљавања | Повећана информисаност ромске заједнице о могућностима самозапошљавања | Број лица – учесника на мотивационим радионицама | 2018 | 0 | 50 | 50 | 50 | Извештај са мотивационих радионица | |
| 5.1.2 | Прикупљање података о заинтересованим лицима ромске популације у вези самозапошљавања | Прикупљене информације о заинтересованим лицима | Број анкетираних лица | 2018 | 0 | 50 | 50 | 50 | Извештај о анкетираним лицима | |
| 5.1.3. | Информативне активности за незапослена лица о могућностима самозапошљавања | Повећана информисаност ромске заједнице о могућностима самозапошљавања | Број лица која су информисана | 2018 | нп | 80 | 100 | 100 | Извештај НСЗ Бечеј Извештај МТ Инфо материјали | |
| 5.1.4. | Едукативне активности за незапослена лица о могућностима самозапошљавања | Унапређена знања незапослених Рома и Ромкиња о могућностима самозапошљавања | Број лица која су завршила обуку | 2018 | нп | 10 | 15 | 15 | Извештај са обука | |
| МЕРА 5.2 Информисање и мотивисање послодаваца за запошљавање Рома и Ромкиња | | | | | | | | | | |
| 5.2.1 | Организовање трибина на тему отварања нових радних места | Информисање ромске заједнице и послодаваца о запошљавању Рома | Број трибина | 2018 | 0 | 1 | 1 | 1 | Извештај о одржаним трибинама | |
| | | | Број учесника трибина | 2018 | 0 | 40 | 50 | 50 | | |
| | | | Број послодаваца | 2018 | 0 | 3 | 5 | 5 | | |
| 5.2.2 | Организовање обука за активно тражење посла за Роме и Ромкиње | Унапређење вештина Рома и Ромкиња за активно тражење посла | Број полазника обука | 2018 | 0 | 30 | 60 | 60 | Извештај НСЗ Бечеј Извештај МТ | |

9 ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

| | |
|-------------------------|--|
| Актив директора ОШ и СШ | Актив директора основних и средњих школа на територији општине Бечеј |
| ДЗ | Дом здравља Бечеј |
| ЗОСОВ | Закон о основама система образовања и васпитања |
| ЛАП | Локални акциони план за инклузију Рома и Ромкиња у општини Бечеј |
| ЛКТ | Локално координационо тело за инклузију Рома и Ромкиња у општини Бечеј |
| ЈЛС | Јединица локалне самоуправе |
| МЈ или МТ | Мобилна јединица за инклузију Рома и Ромкиња на локалном нивоу (Мобилни тим) |
| МПНТР | Министарство просвете, науке и технолошког развоја |
| НВО | Невладина организација |
| НСЗ | Национална служба за запошљавање |
| НСЗ Бечеј | Филијала Националне службе за запошљавање Бечеј |
| НСП | Новчана социјална помоћ |
| Одељење за привреду | Одељење за привреду, улагања, локални економски развој и заштиту животне средине |
| ОС | Образовни систем |
| ОШ | Основна школа |
| ППП | Припремно предшколски програм |
| РС | Република Србија |
| РГ | Радна група за израду ЛАП-а за инклузију Рома и Ромкиња |
| СКГО | Стална конференција градова и општина |
| СШ | Средња школа |
| ФООО | Функционално основно образовање одраслих |
| ЦСР | Центар за социјални рад |
| ЈП | Јавно предузеће |

10 ПРИЛОЗИ

Прилог 1 - Одлука о образовању Локалног координационог тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња

Прилог 2 - Решење о именовању Радне групе за израду ЛАП-а за социјално укључивање Рома и Ромкиња

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Бечеј
Дана: 23.08.2019.
БЕЧЕЈ

**ЗАПИСНИК СА ЈАВНЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ НАЦРТА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ
ПЛАНА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У ОПШТИНИ
БЕЧЕЈ ЗА ПЕРИОД 2019-2021. ГОДИНЕ**

Дана 23.08.2019. године са почетком у 11 часова у Свечаној сали Скупштине општине Бечеј одржана је јавна презентација нацрта Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј за период 2019-2021. године.

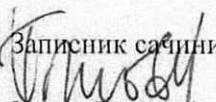
Уводну реч дао је Дејан Марковић, координатор компоненте 1 Сталне конференције градова и општина, док је ток израде, потешкоће и сам нацрт Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј представила Даниела Дорословачки, члан радне групе за израду ЛАП-а. На јавној презентацији учествовале су и Ивона Божовић, директорка Центра за социјални рад Бечеј и Ђин Добрила, координаторка за Роме у општини Бечеј. Јавној презентацији присуствовали су грађани општине Бечеј, локални медији, представници образовних установа, запослени из Центра за социјални рад, представници локалне самоуправе, Роми и Ромкиње који су учествовали у изради ЛАП-а.

Током јавне презентације, представници образовних установа констатовали су да нацрт ЛАП-а не обухвата рефундацију путних трошкова превоза ученика основношколског образовања, као што то постоји када је у питању средње образовање. Дејан Марковић је том приликом упознао јавност са законским одредбама које не омогућавају локалним властима да издвајају средства за ове намене, те из тих разлога ни нацрт ЛАП-а не укључује иста.

Ђин Добрила указала је на техничке грешке у нацрту Локалног акционог плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња у општини Бечеј. Даниела Дорословачки је обавестила присутне да су грешке уочене и кориговане.

Са обзиром да није било додатних коментара, сугестија и предлога, јавна презентација је завршена у 12.15 часова.

Записник сачинила:


Ивона Божовић,

Члан радне групе за израду Локалног акционог
плана за социјално укључивање Рома и Ромкиња